

ផ្តាច់ សៀវភៅ ប៉ុន្តែ សត្រូវ តម្លូវ

សៀវភៅកំរិតតម្លូវ

សៀវភៅវិស័យកសិកម្មស្រូវដើម

ទទួលស្គាល់

អារម្ភកថា

សៀវភៅវិញកភាសាដើមដែលលោក អ្នក កំពុងកាន់អាននៅនឹងដៃនេះ ជាកម្រងមេរៀនខ្លីៗ ដែលសិស្សអាចអាន និងយល់ដឹងដោយខ្លួនឯងបាន។

ក្រុមការងារ អង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា(ICC) បានរៀបចំសៀវភៅ នេះឡើងក្នុងគោលបំណងជួយរក្សា នូវចំណេះដឹងផ្នែកការអាន និងសរសេរភាសាដើម របស់សិស្សអក្ខរកម្មពេលណាគេរៀនដល់ភាសាជាតិ (ភាសាខ្មែរ) ។

ក្រុមការងារយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា សិស្សអក្ខរកម្ម និងប្រិយមិត្ត ដែលបានអានសៀវភៅនេះ នឹងទទួលបាននូវចំណេះដឹងថ្មីៗ បន្ថែមទៀត ។

ដើម្បីឱ្យសៀវភៅនេះកាន់តែមានប្រិយភាពក្រុមការងារយើងខ្ញុំរង់ចាំទទួលនូវយោបល់រិះគន់កែលំអ ពីប្រិយមិត្តអ្នកអានពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ដោយសោមនស្សរីករាយ ។

សូមអរគុណ !
ក្រុមការងារនិពន្ធ

សមាសភាពក្រុមការងារវិនិច្ឆ័យ និងរៀបរៀង

អ្នកវិនិច្ឆ័យ និងបកប្រែ

លោក ធៀង សារឿន	បុគ្គលិក អង្គការ ICC ផ្នែកភាសាទំពូន
លោក សុត កូច	បុគ្គលិក អង្គការ ICC ផ្នែកភាសាព្រៅ
កញ្ញា ថុង សាមុន	បុគ្គលិក អង្គការ ICC ផ្នែកភាសាព្រៅ
លោក ម៉ុន សារឿន	បុគ្គលិក អង្គការ ICC ផ្នែកភាសា គ្រឹង
លោកស្រី ធុក ញ៉ុ	បុគ្គលិក អង្គការ ICC ផ្នែកភាសាគ្រឹង

អ្នករៀបរៀង

- លោក ពុន ទូញ
- លោក កាសែង សឿន
- លោក សុត កូច

គណៈកម្មការកែសម្រួលភាសាទំពូន

លោក ធៀង សារឿន	បុគ្គលិក អង្គការ ICC
លោក មួង ភារឹម	បុគ្គលិក អង្គការ ICC
លោក វ៉ែន សុរឿន	បុគ្គលិក អង្គការ Care
លោក ស្រែន ក្វាវ	តំណាងចាស់ទុំ ភូមិបរញ្ជុក
លោក វ៉ាង វើញ	តំណាងចាស់ទុំ ភូមិក្រូច
លោក ឡាន ទិត	តំណាងចាស់ទុំ ភូមិកាចូន
លោក ក្វាស ទិវ	តំណាងចាស់ទុំ ភូមិផ្លូវកិបុង
លោក ដែង សុង	តំណាងចាស់ទុំ ភូមិផ្លូវកិបុង

ទីប្រឹក្សាផ្តល់យោបល់ និងបច្ចេកទេស

- លោក ឈូក សារឿន ទីប្រឹក្សាអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ គំរោងRIDE និង READ
- លោកស្រី ជែកកាលីន ចូឌី ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសអង្គការ ICC

គូរូបភាពដោយ:

លោក ហាំង កាន់ធើរឹម

រចនាដោយ:

លោក ពុន ទូញ

មាតិកា

ល.រ	ចំណងជើង	ទំព័រ
១	មេរៀនទី១ ស៊ុត កាណុង កាន រ៉ុងហៃ តេះ ទិដ្ឋុ.....	៥-៧
២	មេរៀនទី២ តាម រ៉ាន់តាង.....	៨-១០
៣	មេរៀនទី៣ កាន ខូច័ខាច ពិន ជិះ ឡាន ម៉ូតូ	១១-១៤
៤	មេរៀនទី៤ កាន អូ ដាក់ ឡាច់ ឡឹង អ៊ីប ហត់	១៥-១៧
៥	មេរៀនទី៥ សារ ខាប់ខ្ន ក្តីញ សោ.....	១៨-២០
៦	មេរៀនទី៦ អញ្ចុំសើ សាស្ត្រា រង ចៀម លូ តើម ជ្រើ.	២១-២៣
៧	មេរៀនទី៧ សារ ណាង រ៉ាយ៉ាំ រ៉ុបៃ.....	២៤-២៥
៨	មេរៀនទី៨ សារ កិត ស្រែ លូ កិត មឿង	២៦-២៧
៩	មេរៀនទី៩ សារ ញើ ចឹង តង់ អាញ	២៨-៣០
១០	មេរៀនទី១០ កាន ពិត សាប្តាត់	៣១-៣៣
១១	មេរៀនទី១១ សារ ទូក យ៉ាង.....	៣៤-៣៧
១២	មេរៀនទី១២ អញ្ចុំសើ កាម៉ាក់ បុិច ណាំង កាម៉ាញ.	៣៨-៤០
១៣	មេរៀនទី១៣ ប៉ាថេត អាញ	៤១-៤២
១៤	មេរៀនទី១៤ ឡាបៀប រង អ៊ិរ.....	៤៣-៤៧
១៥	មេរៀនទី១៥ យឿង ញៀន	៤៨-៥១

នេះជាសៀវភៅវិទ្យាសាស្ត្រដើមភាសាទំពួន
បោះពុម្ពលើកទី ១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១១ ចំនួន ២៥ ក្បាល
បើអស់លោកអ្នកចង់បានព័ត៌មានបន្ថែមទៀត
សូមទាក់ទងមកអាសយដ្ឋានខាងក្រោមនេះ

P.O. Box 612

Phnom Penh, Cambodia

Banlung Rattanakiri

Tel : (855) 75 974 029

First edition, December 2011, 25 copies printed.

This is a High level book

in the Tampuan language of Ratanakiri province,
Kingdom of Cambodia. For more information or more copies
please contact the above address.

កាន ហៀង ទី

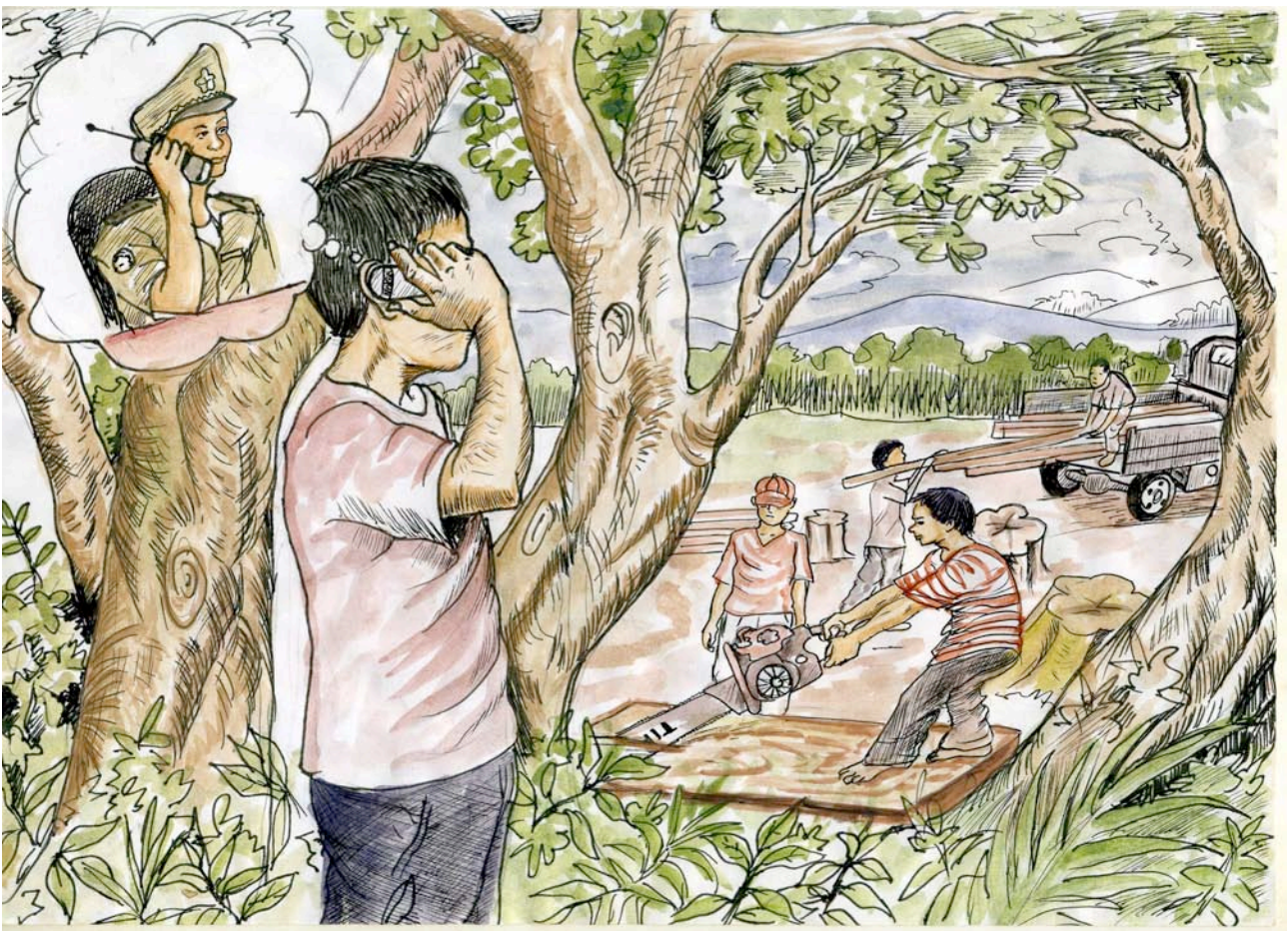
១

1. ស៊ុត កាណុង កាន រ៉ាំងហៃ តេះ ទិដ្ឋ

សុតសាត គុល សួន បែត ទី ស៊ុត សាំខាន់ តាង ឡើង ពូ សាត់ ប៉ាន់ជា គុល កាខាក់ យី ចាបាប់ កាណុង កាន រ៉ាំងហៃ តេះតាម ឡាក់ ទី ច្រាត់ កាណុង ចាបាប់ ភូមម៉ាបាល អន់តីត ឡើង ណោះ ណារ៉ូ យី ចាបាប់ ព្រី អ៊ឹង ។

សុនសាត គុល សួន ប៊ែត ទី ចំណុច តាង ញួន កា អន់ខ្មែ «ទី ស៊ុត កាំម៉ាស៊ុត អន់ខ្មែ គួប សោប កាណុង កាន រ៉ាំងហៃ តេះ តាម ស្រុក តេះ ម៉ះ អន់ខ្មែ » ។

«កាំម៉ាស៊ុត អន់ខ្មែ គួប សោប» ឃី កាំម៉ាស៊ុត ម៉ះ ប៉ាណូស ម៉ោញ ក្រំ ឡាក់ ចាបាប់ ទី ច្រាត់ លូ ភម អន់ កេះណោះ កាំម៉ាស៊ុត ណោះ អន់ខ្មែ ទី ស៊ុត យរ រ៉ាំងហៃ អ្នះ ប្លែ ប៉ាការ ប៊ុន ក្រំ លើ ម៉ោញ ដូរ ៗ ដក់កា ទី កាន ភម ឡឹង ក្រំ លូ ត្រត់ ពួយ ទ្រង ចាបាប់ កាប ឡឹង កាំម៉ាស៊ុត ណឹង ។

កាន ប្រគំ ពួយ ស៊ុត សាំរ៉ាប់ **តេះ អន់ខ្មែ ទី ខ្ម អា** ប្រគំ នីចម៍ អន់ ត្រត់ ពួយ កាន តាឡាប់ ឃើយ ម៉ះ កាំឡាំង ស្រុក ឡឹង សើត ពៃ គិត ចម៍ ចាបាប់ ភម ពួយ **ខ ប៉ានី ឡាក់ កាំឡាំង ស្រុក ច្រាត់ ភម អន់ខ្មែ គួប សោប** ញួន កា អន់ខ្មែ ប៊ុច រ៉ាំងហៃ រ៉ាំងខ្សា ស្រុក តេះ អន់ខ្មែ តាំងឡា លូ តេះ តាម លូ ទីប កាណាត៍ ព្រី កើត អ៊ែ ទៅ កាណុង ព្រី ទៀក ម៉ះ អន់ខ្មែ ឡឹង សើត ពៃ។

☺ស៊ុត កាំម៉ាស៊ុត តេះ អន់ខ្មែ ទី ខ្ម កាណុង ស្រុក តេះ ័

ចាបាប់ ភមម៉ាបាល ទី អន់ ស៊ុត ដាត់ សាំខាន់ ៗ សាំរ៉ាប់ កាំឡាំង ស្រុក សុនសាត គុល សួន ប៊ែត ឡាក់កា ៖

- 🏠 ស៊ុត ភោគ្យ័ត ៖ អន់ខ្មែ កាណុង ស្រុក លូ យរ តេះ លូ កាណាត៍ កើត អ៊ែ ទៅ ហះកា ពូ អន់ទៀត កាយ ឡឹង ស្រុក អន់ខ្មែ អូ ទី ស៊ុត យរ តេះ ណោះ អុះ ។
- ❖ ភម អន់ កាល់ តេះ យរ សាន់ទូ លូ អន់ ស៊ុត កាណុង កាន រ៉ាំងហៃ រ៉ាន់ដាប់ លៀន កាក់ រ៉ាស អំប៉ាស ទី ឡាច់ ឡឹង ប្រូ ប្លែ អ៊ឹង សាណា ឡាក់ ឡាកោ តាំងឡា ទី តប់ លូ ទីប ស៊ុត តូរ កល់ ម៊ុរ អន់ កា កាំឡាំង ស្រុក តាំងឡា ត្រត់ ពួយ កាន តាឡាប់ ឃើយ ម៉ះ កាំឡាំង ស្រុក ឡឹង សើត ពៃ។
- ❖ ទី ស៊ុត រ៉ាំងហៃ តេះ ប៉ាដក់ ប៉ាជៀ លូ ជែក អន់ កា គន សោ ។
- ❖ ទី ស៊ុត ប៉ងកាន់ លូ រ៉ាំងហៃ ទី ខ្ម កាណុង ស្រុក តេះ ។

- ❖ កាំឡាំង ម៉ោញ ដូរ ១ ទី ស៊ុត តប់ សាណា ណោះ សាណា អា លើ ប្រឹក្សា ញ៉ា កា ដាត់ ពីង តេះ ឡាកោ តាំងឡា ។
- ❖ អ្នក អន់តត់ លូ ភម ពួយ ទ្រង ចាបាប់ ឡឹង នៃវ ទ្រង សាំរ៉ាប់ រាំងហៃ ព្រី ទៀក ស្រុក តេះ តាម កាន តាឡាប់ ឃើយ ឡឹង ម៉ោហ ដក់កា ដៃ យច ឡឹង ចាបាប់ ។
- ❖ ហ្វាស ឡឹង តេះ អ៊ែ យរ រីប ដាវ កាំឡាំង ស្រុក ម៉ោញ ដូរ ១ កា ទី ស៊ុត យរ អ៊ែ ប្លែ ប៉ាកាវ ណាំង កាណាត់ ណោះ កាណាត់ អា ពីង តេះ ព្រី ទៀក អន់ឌូ ចារ អន់ទៀត ១ ណាវ ឡាក់ ទី កាណុង ស្រុក ណោះ ឡាក់កា ៖ ទៀក ទ្រូង ទៀក តាំងលើ ទៀក អន់ដូង ព្រី ប្រឹះ យ៉ាង អំរីញ ១ ព្រី សាំរ៉ាប់ ណាំង សា ព្រី សាំរ៉ាប់ យរ ប្រឹក្សា ងារ ណោះ ងារ អា លើ ស្រែ ទី អៀង ឡឹង ណោះ ណាវ ។

(ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិចបោះពុម្ពឆ្នាំ ២០០៧ របស់មជ្ឈមណ្ឌលអប់រំច្បាប់សំរាប់សហគមន៍)

 កាន អំប័ញ្ញ

១.កាណាត់ ញ៉ា ពូ ជា ស៊ុត អន់ឌូ ទីឌូ ?

២.ស៊ុត អន់ឌូ ទី ឌូ អ៊ែ ទី ឡាខា ញ៉ា អន់ដា សាំរ៉ាប់ កាំឡាំង ស្រុក ?

៣.តេះ អន់ឌូ ទី ឌូ កាណុង ស្រុក ពិន ទី ញ៉ា អន់ដា ?

៤.ឃើយ ទី ពូ ឡឹង ចារ អន់ទៀត ម៉ុត ប្រឹក្សា យច ចាបាប់ ពីង តេះ អន់ឌូ ទីឌូ កាណុង ស្រុក អីស ដេល ប ? ទី ញ៉ា អន់ដា ? កេះណោះ កាំឡាំង ស្រុក អីស ប្រឹក្សា នីចម ?

កាន ហៀន ទី

២

2. តាម រ៉ាន់តាង

តាម រ៉ាន់តាង យី កាម៉ាក់ ម៉ោញ ដូរ សុនសាត តំពូន ខុ ប៉ានេ ក្លា ឡឹង ពូ ខង អែ ប៉ាណូស ត្រះ ត្រាំង ហ្សាំង សាឡាច់ ចិ ពុត ចិត យរ ។ អែ ទី មី កាម៉ាក់ ម៉ោញ ដូរ សិច រ៉ាន់តាន់ ។

អន់តីត ឡឹង ណោះ តាម រ៉ាន់តាង ប៉ាញ់សង់ លូ អង់កាន់ ដាត់ ឡាយ៉ាម ម៉ោញ ដូរ សិច ណាង កាន់ត្រាច់ ។ ឡែង ប៉ាញ់សង់ ប៉ាញ់សា កេះ តាម រ៉ាន់តាង លូ ណាង កាន់ត្រាច់ កា ជីរ ហី អែ ប៉ាអាច ឡឹង មី អែ តាម រ៉ាន់តាន់ ។

តាម រ៉ាន់តាង លូ កាម៉ាញ់ អែ អ្សក់ ពុត ចែត ប្រីត ង៉ារ ភ្លឺ អន់ ខាប់ខ្ល អន់ខ្មែ អែ កោប ទី កាន រីត់វៃ សាណុក ស្វាក ។ អន់តីត ឡឹង ណោះ ខាប់ខ្ល តាម រ៉ាន់តាង កា ទី ហី តិស បើក តិស ទី ពរ សាអ៊ឹង សង់សា ប្លោះ កុំ ឡាក់កា ពូ ខុ កាប ប៉ាន់ដីប ជា «ពរ អូ កាសត់ ហត់ អូ អ៊ែរត » ។ លឿ ឡឹង ណោះ ណាវ រ៉ាន់តាង យី ប៉ាណូស អូ ទ្រុង កាចាប រ៉ាន់ដាប់ សាគីម អូ តាដូង អូ តាំប៉ាក គន កាម៉ាញ់ កេង ប្រីត អន់ ខាប់ខ្ល អែ អែ រីត់វៃ ខាក់ ។

ចានែក តាម រ៉ាន់តាន់ ឡាក់ មី ពូ អែ ទី ចាណោះ យច ឡឹង រ៉ាន់តាង តុត ពុត យី អែ ប៉ាណូស កាជីល អូ អូ រ៉ូល កាតូល អូ អូ រ៉ាត ប្រីត ង៉ារ ញ៉ា កា អូ តាឡយ៉ ណោះ ហង បះ កាន អែ កោប ម៉ះ អែ ថុក ញ៉ាក លូ ឡាយុត ឡាំងរ៉ាញ់ រីប សាណាំ ។

ចានែក តាម រ៉ាន់តាង ឡាក់ អុះ អែ ទី ពុត អូ យំយីត ប្រីត អន់ កាំឡាំង ស្រុក ទី ខុ កាប ប៉ានេ អែ ខាក់ ។ ពូន កា តាម រ៉ាន់តាង ប៉ាណូស ត្រត់ ពុត ត្រត់ ព្យែក តាឡាម ណោះ ហង ពូ កាប ប៉ានេ កាប ប៉ាន់ដីប កា អែ ទីល កេះ អញ់សែ ម៉ោញ ពូ អន់ សិច ជា « អញ់សែ តាម រ៉ាន់តាង » ភ្លឺ រ៉ះ អន់ សាស្វា រ៉ាំងហាវ អន់តីត អូ អន់តត់ លូ ប្រីត កាន ដាត់ អា ។ ហះ

កា សារ ពូ ប៉ាន់ដឹង កាណុង សារ ណោះ ទី ព្យែរ ខ ។ ខ ទី ម៉ោញ យី ពូ ប៉ាន់ដឹប ប៉ានេ ឡឹង កាន ដាត់ តាម រ៉ាន់តាង លូ ណាង កាន់ត្រាច់ ។ ខ ទី ព្យែរ យី ពូ ប៉ាន់ដឹប ឡឹង ឡឹង កាន ម៉ៃ កោប អូ តាឡា អូ តាឡាយ៉ង កាណុង ខាប់ខ្លួ តាម រ៉ាន់តាន់ ។

អញ្ចុំសើ តាម រ៉ាន់តាង អា រីត់ ខាក់ ។ ពូ យ៉ុល អន់ខ្លួ លូ ព្រួក កាណី លើ ច្បាប់ ។ ផា អូ ទី ព្រួក កាណី យ៉ុល ដឹង លូ ច្បាប់ កា ដាត់ ដេល ។ កិញអៀ សុនសាត តំពូន កាណុង ស្រុក ម៉ោញ ចំលួន អូ សូវ ទី ពូ អូ អញ្ចុំសើ អា អុះ ។ ទីល នីណោះ ពិន ទី ខ្លួ ត្រត់ អ្យក់ ពុត ចែត់ សាំយ៉ាង ពូ យ៉ុល លូ ច្រាត់ គម អញ្ចុំសើ អា ភ្លឺ អន់តត់ កា សាស្វា ៗ រ៉ាំងហាវ អន់តីត អន់ អូ អញ្ចុំសើ អា ដេល ។

កាន់ អំប៊ុញ

- ១. អញ្ជើ រើស យុវីល កាណុង សារ អា ពូ កាប ឡើង សារ ញ៉ា ?
- ២. ខ ញ៉ា បះ ពូ ឌុ យុវីល អញ្ជើរើស អា អន់ កា គន សោ សាំយ៉ាំង ?
- ៣. ខ ញ៉ា ត្រគ់ ពូ អន់ ពិន ច្រាគ់ គម អញ្ជើរើស យុវីល សាំងខុំ ម៉ោហ ?
- ៤. ខ ញ៉ា រីប ដាវ អា កាំឡាំង ស្រុក អន់ដា ពូ អូ សូរ យុវីល អញ្ជើរើស សាំខុំ ម៉ោហ?

កាន ហៀង ទី

៣

3. កាន ខ្ទង់ខាច ផ្ទះ ពិស ចាក លើ ជិះ ឡាន ម៉ូតូ

រ៉ប់ ដាន់ អា ធីសុត ធីធើត កាំពូចៀ ពិស កើត វាល ចែង អៀង កេះណោះ ទី ទ្រង លួង ដាត់ ។ ត្រិប ទេត ត្រិប មៀង លូ ទី ទ្រង ទ្រង ចិ ។ ណាវ ត្រិប ស្រុក ចាន ប្រើត អន់ ធីសុត ឡាម៉ត់ កាណាង កាន ចាក ឡាំ ធីត់ ណោះ ធីត់ អា ឡឹង ចាន ម៉ោញ ឡាំ ធីត់ ចាន ម៉ោញ ដាត់ ឡាម៉ត់ ទីល លូ តាន មង ដាក់។

ពួន កា ទី ប៉ាណូស អៀង លូ ទ្រង ដាត់ ណឹង តិត ណោះ ហង ប្រើត អន់ ប៉ាណូស ជិះ ម៉ូតូ ជិះ ឡុត កា អៀង នីទៅ ដេល ។ កាណាង កាន ឡាំ ប៉ាត់ ណោះ ប៉ាត់ អា ឡាម៉ត់ ទីល លូ តាន មង កា ទី កាន ខ្ទង់ខាច បើត ចឹង អូ លន ដាវ ឡាច់ ឡឹង ប៉ាណូស តាកុង ម៉ូតូ តាកុង ឡុត អន់ខៀ បើ តាន អូ ហ្លួង លូ អូ ការ៉ុប ចាបាប់ ចាក ឡាំ រទ្រង លួង ឡាក់កា ៖

- 🕯 ជិះ ម៉ូតូ ជិះ ឡុត អូ ទី កាន សាំងកៃ ឡាកោ
- 🕯 អែត ជៀត ប៉ាញីល អន់ទ្រួល ឡឹង ជិះ ម៉ូតូ ជិះ ឡុត
- 🕯 លើ អែត អន់តាន ជិះ ឡុត
- 🕯 ជិះ ប្រាំល់ តាឡាម៉ ហ្វាស ចាបាប់ ពូ កាំឡុត
- 🕯 រើះ អូ ហៃ លូ ប៉ាដែង តាឡុះ ឡឹង គួប សោប
- 🕯 ជិះ ប៉ាសង គួប សោប បិច កា ប្រាំល់ ទ្រង ពៀ ទ្រង អែ

អន់ទ្រួល ចឹង ជិះ ម៉ូតូ ឡូត អូ ទី ប៉ានិត ហៃ អន់ទ្រួល អន់ ដាក់ ១ អន់ទ្រួល ហិ ។
កាន ខូចខាច ឡាច់ ឡើង ប៉ក់ លូ ម៉ូតូ លើ តី គូប សោប ប្រើ អន់ ពិន តាំងឡា លូ ពូ
អន់ទ្រៀត កើត កាជក កាដេល ប្លូល ម៉ុះ ម៉ាត់ អូ លឿ ឡើង ណោះ ទិ លឿន ទិ រ៉ាស អំប៉ាស
ខើក ងារ ដោរ លូ ត្រត់ អន់ដា តៅ ឡាកោ កា ទី ដេល ប្រើ អន់ ខាប់ខូ ពិន ហើង បើត ប៉ា
ណូស កាខាក់ អើ ប្រើ អន់ អូ សូរ ទី ឡាបៀប កាណុង កាន ចាក ឡាំ កាណុង ប៉ាថេត សាត
ពិន ណឹង តិត ។

ទី សារ ម៉ោញ កើត ពីះ តាទិច យី ផះ ណោះ កាម៉ាក់ ម៉ោញ ដូរ សិច ក្លិញ ក្រេវ អើ
អ៊ឹម ម៉ូតូ ពូ ជិះ ឡាំ ច្រាត់ អុះ មី ប៉ាត់ ស្រុក អើ ខង អើ ទី កាម៉ាញ់ ស្រុក អន់ទ្រៀត ។ ផះ ក្លិញ
ក្រេវ ទីល ប៉ាត់ ស្រុក កាណើត អុះ មី អើ កា កាវ៉ុប អើ អង់គុន សុនសាត យី ពូ តូះ តាពៃ
សើ ពរ អៃត សង់ អន់ខូ គូប សោប ខង ទុញ កេះ អន់ខៀ អូ ទី ច្រាត់ គូប សោប ។ អន់ខៀ
អៃត រិះ សារ ណោះ រិះ សារ អា សាប ម៉ោញ តើម តូះ ម៉ោញ តើម ណារ៉ូ ឡាច់ ប៉ាញីល
ប៉ាចិល ទិ អន់ខៀ ។ ផាឌី ទីល មង ប៉ាតាម ដាវ ក្យាម ចឹង ម៉ុត ក្លិញ ក្រេវ កា ប៉រ សិត ប៉រ
ចាក ហះ អុះ មី អើ ។ ផះ ណោះ អុះ មី អើ កា ទីប រ៉ាចោះម៉ោះ អូ អន់ អើ សិត ខង ពូ ប៉ប
អើ ប៉ាញីល ក្លឹង កេះ ។ ក្លិញ ក្រេវ អូ ស្ងើ ប៉ានីរ ពូ ទីប អុះ អើ ខំ រ៉ូល ត្រំ ម៉ូតូ មូល គៀ
តុត ពុត អើ ដោង ១១ កាតាំង សិច ក្លឹក តោរ កេះណោះ អើ ចេត ឡេក ចាក ប្រ៉ាល់ បើ
ប្រ៉ាល់ ១ ។ ឡាច់ ឡើង ស្រុក ទី ម៉ោញ កាឡូ ម៉ុត ប៉ាក្រា កា ក្លិញ ក្រេវ តី គន រ៉ក់ អៃ ចាក រ
ទ្រង ឡាច់ តាពល ប្លោ តៅ តៅ អន់តាន់ ដុង ។ ចានេក ក្លិញ ក្រេវ កា ប៉ាក់ អង់កូ តៅ យ៉ាល់
កាយ៉ាល់ ហះ ចារ ណោះ នីទៅ ដេល ។

ក្លិញ ក្រេវ តៅ ណោះ ប្រើ អន់ គន កាម៉ាញ់ អើ លូ អុះ មី កាំឡាំង ស្រុក ទិ ខូ ទី កា
ន អុក ពុត រ៉ុបិស តាប៉ាប កា អើ ខាក់ ។

សាត់ ឡើង ក្ដីញ ក្រែវ តោ គន កាម៉ាញ់ អើ កា ថុក ញ៉ាក អំបាំង ណោះ ណាវ អន់ខ្មែ
អ្នែ ទូម តានោ ម៉ុតូ ពូ ប៉ារ ។ អា ហង សារ ខូចខាច កើត ពី៖ ឡាច់ ឡើង ប៉ាណូស ជិះ ម៉ូត អើ
ប៉ាញីល អែត អូ អូ សាំងកែ ឡាកោ ។

ទីល នីណោះ ភ្ញើ អន់ កាន ចាក ជិះ ម៉ូតូ
 ជិះ ឡូត ដាក់ សាអ៊ីន អូ ទី សារ ញ៉ា កើត ពីះ ពិន ទិ ខូ ត្រត់ អុ
 ហ្នង់ សូ កាប ចាបាច់ ចាក រទ្រង អន់ ដាក់ កាខាក់ អែ រះ ជិះ
 ម៉ូតូ ត្រត់ គ្នាល មូក ប៉ងកាន់ លើយ ។

 កាន អប់រំ

- ១.កាន ខូចខាច ពួន ជិះ ម៉ូតូ ជិះ ឡូត អែ ទី កាន ប៉ាណាប នីចម៍ អន់ដា ?
- ២.ពិន ត្រត់ ប្រត់ នីចម៍ ភ្ញើ ដៃ អន់ ទី កាន ខូចខាច កើត ពីះ ឡាច់ ឡឹង ជិះ ម៉ូត ជិះ ឡូត ?
- ៣.អីស ឃើយ ប៉ប ផ្កាត់ សាញ៉ា ទ្រង ចាក នីចម៍ អន់ដា ប៉រ ហារ គុះ ពីង បី ?
- ៤.ផានែវ ទី កាន ខូចខាច ឡាច់ ឡឹង ជិះ ម៉ូតូ ជិះ ឡូត អីស ចឹង ប្រត់ នីចម៍ ?

កាន ហៀន ទី

4. កាន អូ មាត់ ឡាច់ ឡឹង អ្វីប ហត់

ប៉ាណូស ពិន ទិឌូ អូ ជា កាម៉ាក់ អូ ជា អង់កាន់ ញើ កា សាំប៊ីន ប៊ុច កា ដាត់ ឡាកោ ឡាយ៉ាម៉ សាំប្លាច់ ភ្លើ អន់ ទី សាង់ ប្រីត ងារ សិម ឡាកោ តាំងឡា ។ ហះកា ទី ប៉ាណូស អន់ដា ហ្ស៊ីប ហត់ ប្រីត បាប សុកជាប ឡាកោ តាំងឡា អន់ ទី កាន អិត ប៉ាណាប អូ កាចាំង កា កាន សាំប៊ីន ម៉ះ អន់ខ្មែ ផះ ប៉ាន់ដា ពៃ អុះ ។

ជា តាម កាន ពូ ពិសោត ហៃ កាណុង អ្វី ហត់ ម៉ោញ តើម អែ ទី ជៀត គីមី ទីល ៤០០០ នែវ ។ កាណុង ណោះ

ទី ជៀត គីមី ៤៣ នែវ អូ ប្រីត អន់ ប៉ាណូស ពិន អិត រឹត ហែង តិស ១ អូ អូ ដាត់ អុះ អំប៉ាំង ណោះ ណារ៉ូ អែ ទី ជៀត កាបូនម៉ូណូអុកស៊ីត លូ ជៀត នីកូទីន ឡាក់ អូ ប្រីត អន់ ពិន ប៉ាណូស សាញ ប៊ុច អ្វីប ហត់ លើយ ។ ជា ពិន អ្វីប ហត់ ម៉ោញ ទង ១ ជៀត គីមី ទីណោះ អែ ម៉ុត

ជ្រើប កាណុង ឡាកោ ពិន កេះណោះ ប្រីត អន់ កាតាច់ កាសែ រ៉ាត់ ផាម កាណុង តាងក ថ្លៃ ណូស សាំប័ត់ ប្រាំល់ លូ ព្នះ ផាម អៀង តាឡាម ឡាកោ ឡាយ៉ាម កើត អិក តៅ ថ្លៃ ណូស អេ រ៉ាច់ ពុង អេ រឹត ហើង តិស អូ អូ ប្រើ អូ អូ ដាត់ លូ ប្រីត អន់ តៅ រ៉ាត់ តបូង ។ ទីល ពិន អិត រ៉ាងអា រ៉ាងអិង ប្រីត អន់ ពិន ខើក ង៉ារ លីប លៀន កាក់ ប្រាក់ ឡិម កេះ ណោះ អ៊ិ ហត់ ចឹង ប្រីត អន់ ប៉ាណាប ទីល ពូ អន់ទៀត ណារ៉ូ កាខាក់ អៃ មូត សាស្វា អង់កាន់ ឡាកោ គៀម លូ ប៉ាណូស អិត ប៉ាណាប ទ្រង តាំងហើម ។

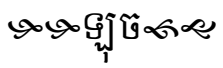
ផា បិច កា រ៉ាវ៉ាច់ ឡឹង កាន អិត ប៉ាណាប ឡាក់ ពូ ទី រ៉ះ ទ្រង កាំប៉ាង ណោះ ពិន ត្រត់ អ្នាត អ៊ិប ហត់ ពូយ កាន ពូ រ៉ះ កាន់តេ អា យី ត្រត់ កាំឡត់ ដារ អ្នាត អ៊ិប អន់ ឡាក់ ៗ លូ ប្រីត ពូយ កាន កាំឡត់ ណោះ ។ សង់ សា អន់ ប្លោះ អន់ ផិត អៃត ទៀក ដាត់ សា ថ្លៃ

អ្នក ប្តី ភរ កាខាក់ អែ ដៃ អែ ក្បាម ប៉ាណូស អ៊ីប ហត់ លូដៃ ទ្រុង ហត់ ពីង ឡាកោ លូ ប្រត់ ប៉ាឡាម ប្រត់ ងារ អន់ទៀត ១ ផានែវ កាចាំង បិច អ៊ីប ហត់ ។

ឡារាំង ពិ អ្នាត អ៊ីប ហត់ ណាវ ១ ត្រត់ សាំងកែ ដៃ សា សាណា ចំ ឡាក់ ទី ជៀត ប៉ុង លូ ជៀត អាម អៀង តាឡាម ។ លើ ឡឹង ណោះ ណាវ ដៃ អែត ទៀក តែ កាភ្នៃ លូ ទៀក ទី ជៀត ប៉ាញីល អន់ទៀត ១ អន់ទៀ កាចាំង បិច អ៊ីប ហត់ សីត តែល ទៅ ។

 កាន អំប៊ុញ

- ១.កាន អ៊ីប ហត់ ប្រត់ អន់ ប៉ាណូស អ៊ីប ហត់ កើត នីចម៍ ?
- ២.កាណុង អ៊ី ហត់ អែ ទី ជៀត គីមី ញ៉ា អន់ដា ?
- ៣.អីស ត្រត់ ប្រត់ នីចម៍ ភៀ ដាម អត់ អ្នាត អ៊ីប ហត់ ?
- ៤.ខ ញ៉ា បះ ប៉ាណូស ពិន ម៉ោញ ចំលួន បិច អ៊ីប ហត់ ?
- ៥.ផានែវ ប៉ាថេត កាំពូចៀ ប៉ាំងកើត ចាបាប់ អូ អន់ អ៊ីប ហត់ កាណុង ហី អន់ដីស យីត នីចម៍ ?

កាន ហៀង ទី

5.សារ ខាងខ្លួន ក្តីញ សោ

ផ្ទះ ប៉ាន់ដា ព្រៃ ខាងខ្លួន ក្តីញ សោ អ្វី ពីង ស្រុក តេះ ឡាក់កា ពូ ដេល ខង អន់ខៀ កា សុនសាត សួន ប៊ែត អ្វី កាណុង ខេត រត់តាណាត់គិរី ឡាក់កា ពូ ដេល ។ អន់ខៀ ណាំង សា ប្រតី មុរ លូ ណាំង សាណា ឡឹង ព្រី អន់ដា ភ្នំ សិម ខាងខ្លួន អន់ខៀ ។ យឿង អ្នឹង សាំរាប់ ប្រតី ហិ ប្រតី ប៊ែក យី អន់ខៀ អ្សក់ ឡឹង ព្រី ។

ខាងខ្លួន ក្តីញ សោ អន់ខៀ ប័ប អុះ មុំ បក់ អន់ដា អ្វី កាណុង ស្រុក អន់ខ្លួន ពូ ទី តាច់ ម៉ុតូ តាច់ សេអាត់ អន់ខៀ កា ទី ពុត បិច តាច់ ឡាក់កា ពូ ដេល ។ អន់ខៀ យីត ជា កាន តាច់ ម៉ុតូ តាច់ សេអាត់ អូ ប្រតី អន់ កា អន់ខៀ ថុក ញ៉ាក អុះ យី អន់ខៀ ចឹង កេះ ប៉ាណូស ប្រះ ប៉ាត្រង់ ឡាក់កា ពូ ដេល ។ ខាងខ្លួន ក្តីញ សោ ប្រូ តេះ អន់ខៀ អ្សក់ លៀន ណោះ តាច់ ម៉ុតូ ម៉ោញ លូ សេអាត់ ម៉ោញ ។ ខាងខ្លួន ក្តីញ សោ ប្រូ តេះ អន់ខៀ អន់ កា ប៉ាណូស ប៉ាត្រង់ ម៉ោញ ដូរ ពីះ ឡឹង យេត អន់តេះ ។ ប៉ាណូស បក់ តាច់ តេះ អន់ខៀ ណោះ កាប ប៉ាញ់សូះ ជា « កាន ប្រូ តេះ យី ប្រតី អន់ កា សុនសាត សួន ប៊ែត ដាត់ ឡាម៉ត់ ប៉ាត្រង់ ខាក់ » ។ សាត់ សាំ លីះ អន់ខៀ ទី លៀន ប្រូ តេះ ណោះ ខាងខ្លួន ក្តីញ សោ អន់ខៀ រត់ ហោក ខាក់ ខង អន់ខៀ ទី ម៉ុតូ ជិះ ទី សេអាត់ បិត សាំយ៉ាង ឡាក់កា ពូ ដេល ។ ហះកា អន់តិត ឡឹង ណោះ ម៉ុតូ លូ ម៉ាញេ អន់ខៀ ខូច់ រាយ ទី លៀន ចឹង ប៉ាយ៉ាម កា អូ ទី កេះណោះ តេះ កា ទី កេះ ដេល ។ ប៉ាណូស បក់ តាច់ តេះ ឡឹង ក្តីញ សោ អ៊ែ ទី លៀន អៀង ខាក់ ញួន តេះ ណោះ ។ ខាងខ្លួន ក្តីញ សោ អន់ខៀ យីត ជា អន់ខៀ ចឹង ប្រតី ញ៉ា ណារ៉ូ ?

អន់តិក ឡើង ណោះ អន់ខ្មែ កា ឡាំ ប៉រ ប្រីត គូលី តាំងឡា បក់ តាច់ តេះ អន់ខ្មែ ណោះ ។ ង៉ារ អន់ខ្មែ ប្រីត ណោះ យី សាកះ អ៊ូត លូ អ៊ែ រាំងហៃ សាណា សាណីត ពីង ម៉ិរ ពូ ណោះ ហង ។ តាំងឡា ម៉ិរ ខាប់ខ្ល ក្លិញ សោ ប្រីត គូលី ណោះ ផា អ៊ែ បិច ច្រាល់ ពូ ទី ប៉ាណូស អៀង ចឹង ឡាំ ប្រីត ង៉ារ អន់ កា អ៊ែ ។ លៀន ក្លិញ សោ ទី ឡើង ប្រីត គូលី ណោះ ប៊ែត ខាក់ អូ ហ្គោះ អូ កុំ សិម ខាប់ខ្ល អន់ខ្មែ អុះ ។ ខាប់ខ្ល ក្លិញ សោ ឡាយុត ខាក់ ។ ពួន

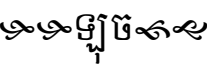

អន់ខ្មែ អូ សូរ ទី ពរ សាអ៊ឹង សង់ សា ប៉ាអាំ អន់តិក ឡើង ណោះ អន់ខ្មែ កា កើត ពូ កើត អិត លើយ ។ ផះ ខាប់ខ្ល ក្លិញ សោ អិត ពូ អន់ខ្មែ អូ ទី លៀន តាច់ អន់ហ្គាំ ឡាវ៉ាន់ អុះ ។ លៀន សាំរ៉ាប់ អន់ គន អន់ខ្មែ ឡាំ ហៀន កា អូ ទី ដេល ។ តាំងឡា បក់ តាច់ តេះ ក្លិញ សោ ផា « កាន យរ ម៉ាស៊ុន សាកះ អ៊ូត យី ដាត់ ឡាម៉ត់ កេះ ស្រីស ខាក់ ដាត់ ប្រ្រាល់ ក្លា ឡើង ច្រាល់ ប៉ាណូស សាកះ លូ តី ។ ខាប់ខ្ល ក្លិញ សោ ថុក ញ៉ាក ខាក់ ។ អន់ខ្មែ អូ ទី តេះ អ៊ែ អូ ទី ចារ ណាំង លៀន អូ ទី សាងុំ លូ អូ ទី កាន សាណុក រីត់ ឡាំ ប៊ែង ម៉ាត់ ។

អន់តិក ឡើង ណោះ ខាប់ខ្ល ក្ដីញ សោ កា ជៀក គូប ឡាំ អ្នែ ប៉ាត់ មៀង តិស ណាវ
កៀ ណាំង ងារ ប្រីត ប៉ាត់ ណោះ ។ ទីល ប៉ាត់ មៀង តិស ខង អន់ខៀ អូ ទី លៀន អន់ខៀ កា
អូ ទី ចារ តែប ដេល ។ អន់ខៀ កា ណាំង តែប រតែង ទ្រង លួង ។ ប៉ាណូស អ្នែ ពីង មៀង
តិស ណោះ ពូ អូ ណិស កា ប៉ាណូស អ្នែ តែប រតែង ទ្រង អុះ ។ ណោះ ហង ម្ចត ប៉ាលិះ ឡាំ
ទ្រុះ ឡាច់ ក្ដីញ សោ ឡើង ណោះ ប្រើ អន់ខៀ ឡាច់ ឡាំ ប៉ាត់ ចាំងហាយ ហះកា ខាប់ខ្ល ក្ដីញ
សោ អូ អូ ចឹង ឡាំ ប៉ាត់ ចំ អុះ ។

ផះ ណោះ ខាប់ខ្ល ក្ដីញ សោ កា កាចាំង រ៉ុបិស កា តេះ ម៉ះ អន់ខៀ រ៉ុបិស កា កាន
អែត សង់ ម៉ះ អន់ខៀ លូ រ៉ុបិស កា ស្រុក តេះ ម៉ះ អន់ខៀ ដេល ។ កាន សាណុក ហោក រីត់
ម៉ះ អន់ខៀ ក្នះក្ដាយ ពួន កា ប្រូ តេះ ។ អន់ខៀ កា បន់ ប័រ ដៃ អន់ កាំឡាំង ស្រុក តេះ ប្រូ
តេះ ប្រូ តាម លូ ដៃ អន់ ប្រូ កាន សាណុក ហោក រីត់ ហង គិត អៀ តែង ម៉ាត់ ។

(ដកស្រង់ពីអត្ថបទរឿង ដីយើងអនាគតយើង)

៦. អញ្ជីសើ សាស្ត្រា រង ចៀម លូ តើម ជ្រី

សើត ពៃ ពូ រិះ ជា សែម អ្សាំ ព្រី អ៊ឹង លូ ប៉ាណូស អ្នក កាកាប លូ គូប សោប លូ អ្នក សាំ យ៉ាំង គូប សោប ។ ផេះ ណោះ ទី តើម ជ្រី ម៉ោញ តើម ហិន ពីង អន់តិក់ ស្រែ ដាត់ កាសែត ឡាញ់ចិន ។ តើម ជ្រី ណោះ អៀង ហ្គា ឡាញ់សុំ ប្រីក់ អន់ ទី កី រ៉ាតប័ ទីល ប៉ាណូស លូ សែម អ្សាំ ឡាក់ អ៊ែ រ៉ាឡូរ៉ ហះ គុល អ៊ែ ។ ពូ រិះ ជា តើម ជ្រី ក្រាត់ ៗ អា ទី ប៉ាញ៉ា ទី អំរ៉ាញ ញន អ៊ែ ទី អាញ ទុញ សាណាំ កេះ ។

ដាវ ម៉ោញ ញូន ប្លែង តុ រើៗ ទី សាស្ត្រា រង ចៀម ម៉ោញ ដូរ ឡាំ រ៉ាឡូរ តែប អន់តែ
ប ហះ គុល ជ្រី ណោះ ។ ខ្យាល ប៊ី ម៉ោញ ទង ៗ ដាត់ ឡាអត់ កែរ ៗ ប្រីត អន់ សាស្ត្រា ណោះ
ឡាដោយ ម៉ាត់ ប៊ិច តែប យបៗ ។ អើ កាគីន កាណុង ពុត ជា ឡាកោ អើ ចិ ៗ ហះកា អ្ន រង
ចៀម លូ ប្រីត អន់ ចៀម អើ ដាត់ ឡាម៉ត់ ហិន សក់ ។ ចានែក តើម ជ្រី តិស ដឹង តើម តាគី
យ ហះកា ទី ប្លែ លូ ប៉ាការ ចិ ៗ អូ យី អូ រ៉ូប លូ តើម អើ ទី ប៉ាញ៉ា នីចម ចឹង កើត ទីល ប្លែ
អើ ចិ ឡាក់ នីអៀ ? តើម ជ្រី អ្ន ទី សារ សាស្ត្រា កាប ណោះ ដឹង កា អើ អូ តើល ។

ផះ ណោះ ជាឌី ប្លែ ជ្រី ប្រុង ត្រត់ កល់ យ៉ាង សាស្ត្រា ណោះ ប្រីត អន់ អើ កាតាច់
អ៊ូច រ៉ាវើត ឡាកោ « ញើ តាត់ អន់ ប្រុង ប្លែ ជ្រី ត្រត់ កល់ យ៉ាង អាញ អា ? » សាស្ត្រា
អំបញ្ច តុត ពុត អើ ។ តើម ជ្រី ណោះ កា តើល ជា « អាញ » ។ សាស្ត្រា ណោះ អំបញ្ច ណារ៉ូ
ជា « អិស ប្រីត អន់ អាញ កាតាច់ អ៊ូច នែវ អា ហង ប ពូ ជា អិស ទី ប៉ាញ៉ា ទី អំរ៉ាញ ? » ។
ជ្រី ណោះ តើល ជា « អូ ត្រត់ នីណោះ អុះ ចាង ! សាឡុក កា ប្លែ អាញ ចិ ហះ កា ប្តា អាញ
ប្រីត អន់ ទី កី រ៉ាតប កា អិស កា ប៉ាណូស លូ សែម អ្សាំ អន់ទៀត ៗ កេះណោះ អំផុង ត្រច់
សុត ប៉ាងៀវ អន់ទ្រុង លូ ចាប អ្នែ កោប ប្រីត កាណោប ប្រីត សាំប្លូរ រ៉ាឡូរ ដំ សា ប្លែ អាញ
អា ហង ។ ប៉ាការ អាញ សុត អៀម អ៊ីប ឡាអឹង ប្រីត កាណោប ប្រីត ម៉ល់ កើត គន ហិន
សោ ។ ចានែក សុត ប៉ាងៀវ កា តង ប៉ាការ អន់ កើត អង់រម កើត ប្លែ ដេល » ។

ឡែង ឡឹង ណោះ តើម ជ្រី កា អំបញ្ច សាស្ត្រា ណារ៉ូ ជា « អិស អ្ន អន់តត់ ប ប្លែ អាញ
ចិ ខោ ហះ កា ប្រីត អន់ អិស សាទីរ ឡឹង តែប ជានែវ ប្លែ អាញ តិស តុ ប្លែ ដុង កេះណោះ
ប្រុង ត្រត់ កល់ អិស អិស អ្ន កា ចឹង កើត នីចម ហង ? » តើម ជ្រី កាប ណារ៉ូ ជា « ប័រ
អិស កាលែង ហៃ ដុង អិស ប្តា អ៊ឹង អន់ទៀតៗ ទុំ ប្រុង កេះ សក់បក់ ប្រីត អន់ តេះ
អៀត ។ ឡុងឡាំង អ្នែ ប្រីត រ៉ឹង កាណុង តេះ ឡាក់ ទី ជៀត សាំរ៉ាប់ សិម ឡាកោ អន់ខៀ កា
ញូន ប្តា អាញ ដេល ។ ចារ ឡុងឡាំង អ្នែ ប្រីត អន់ តេះ ហើយ តង រ៉ាយ អាញ អន់ ហិន
តាប់ កាណុង តេះ ដាត់ កាចាប ។ ញូន រ៉ាយ ដាត់ កាចាប អាញ កា រិស អ៊ឹង ពូ ហើង
កាចាប ៗ ដេល ។ អិស ប័ប អូ អាញ អ្នែ ទីល រ៉ាប់ ដាវ អា ? » សាស្ត្រា រង ចៀម តើល ជា
« អ៊ីត ! អាញ ប័ប កេះ ! អាញ ឡាប់ កា យច កេះ ខ អាញ កាប កា អិស អំពៃ » ។ តើម

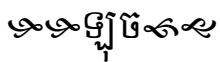
ជ្រី តើល ប៉ានីវ អើ ជា « អាញ អូ អ្នក យ អីស អុះ ! អីស សីត ពិ ជែ ពីល គៀវ សីត ចៀម អីស ណឹង ណី » ។

សាស្តា រង ចៀម អូ ដាម អ្នាត ពុត សាន់ដាប់ អើ កាណុង ឡាវ៉ង ម៉ោញ ម៉ាំង ណោះ អុះ ។ យ៉ះ នីចម កា អើ ហ្លង់ ប៊ែត ហង ជា ប៉ាណូស អ៊ែ រ៉ុស អូ កើត អុះ ជានៃវ អូ ទី ព្រី អ៊ឹង លូ កាណាត កើត អើ ទៅ អន់ទៀត ។

(ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ ការអប់រំបរិស្ថាន កំរិតបឋមសិក្សា របស់ ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួង អប់រំ យុវជន និងកីឡា និង UNDP-ETAP)

- ១.តើម ជ្រី អើ កាណាត ទី អាញ ញ៉ា អូ ?
- ២.ប៉ាការ អ៊ឹង អន់ទៀត ។ អើ ទី ឡាខា នីចម អន់ដា សាំរ៉ាប់ ប៉ាងៀវ លូ សុត ?
- ៣.ហ្លា អ៊ឹង ទុំ ហ្រុង ប្រីត អន់ តេះ កើត នីចម ?
- ៤.ជានៃវ អូ ទី ព្រី អ៊ឹង ទី អា ប៉ាណូស សែម អ្សាំ អ៊ែ រ៉ុស កើត ដេល ប ? ខ ញ៉ា ?
- ៥.ប៉រ រ៉ះ ឡឹង ឡាខា តើម ជ្រី សាំរ៉ាប់ ប៉ាណូស លូ សែម អ្សាំ ?
- ៦.អីស ទី ពុត នីចម សាំរ៉ាប់ ព្រី អ៊ឹង ភង ?

7.សារ លាង វ៉ាយ៉ា វ៉ាយ៉ា

នាង វ៉ាយ៉ា វ៉ាយ៉ា អាយុ ២៧ សាលា សុនសាត គ្រឹះ អ្នក ពឹង ពេះ ម៉ែនថាង ១ ម្យ៉ាង កូនមុំ ខេត រត់តាណាត់តីរី ។ ផះ សាលា ១៩៩៣ ក្លោ អ៊ែ កា អ្នក អ៊ែ លូ គន ៥ ដូរ យី គន អង់កាន់ ប៉ែង ដូរ លូ គន កាម៉ាក់ ២ ដូរ ។ លាង វ៉ាយ៉ា វ៉ាយ៉ា ទី ពេះ ម៉ែរ អន់ដា លូ ពេះ ណា

ថាថុ ថាថិ អន់ដា ហះកា ខាប់ខ្ល អ៊ែ អ៊ែ ខ្លះ សាប្យាំង លើយ ខង ពៀ អូ សូរ ដាត់ ប្លែ ប៉ាកាវ ។

ពួន កា អូ ទី កាប៊ូរ រីក់ ចឹង ថៃ ណា ណាង រ៉ាយ៉ា រ៉ាបៃ កា ឡាំ ប្រីត ងារ តូរ តិ លូ កាំ ឡាំង ស្រុក ភ្លើ អន់ ពូ ថៃ ណា អន់ កា អ៊ែ ។ រីបំ កាំលី ១ អ៊ែ ជីរ អោះ ទៀក ជ្រឹម ថាំងហា យ្យ ឡឹង ស្រុក ៥០០ មិត ហះកា ទៀក ណោះ អូ សូរ ដាត់ អុះ ។ លឿង ឡឹង ណោះ ណារ៉ូ អ៊ែ ប្រីត ងារ អន់ទៀត ១ អ្យាង ប៊ែត ៣ មង ឡាំ ប៉ាត់ ៤ មង កាណុង ម៉ោញ ដាវ ១ ។

ឡារាំង ពៀរ បែង សាណាំ អន់តីត ឡឹង ណោះ រ៉ាបៃ រ៉ាវ៉ាច់ ឡឹង កាន ថុក ញ៉ាក ឡាំ បាក ឡាំបុន ឡាក់ អ៊ែ ឡាប័ ម៉ឹង ពូ កិញអៀ កាន អ៊ែ កោប លូ សាប្យាំង កាណុង ខាប់ខ្ល អ៊ែ កា ដាត់ ប៉ាឡៃ ឡាក់កា ពូ កាណុង ស្រុក ដេល សារ អា ប្រីត អន់ កាំឡាំង ស្រុក ប៉ានេ អ៊ែ ខាក់ ។ កិញអៀ ខាប់ខ្ល អ៊ែ អូ ខ្លះ សាប្យាំង កេះ ។ កិញអៀ កាណុង ស្រុក តេះ អ៊ែ ទី ទៀក អន់ដុង ទី ម៉ាសិន ប៉េះ ទី ណី ផា អ៊ែ តែប កា ហ្លោះ អោះ ទៀក កា អូ សូរ ក្លែ ឡាក់ អន់ ទ្រួល ១ កេះ ។ រ៉ាបៃ កា ទី ប្រាត់ សិច ម៉ុត ហៀន ថាណាត់ អាត់កាវ៉ាត់កាំ កាណុង ស្រុក អ៊ែ ឡាក់កា ពូ ដេល ។ កិញអៀ អ៊ែ ទី កាន សាណុក ស្លាក កេះ ហះកា អ៊ែ យីត ផា អ៊ែ អូ អ្នាត ហៀន ស្រីស ១ អុះ ។

 កាន អំប័ញ្ញ

- សំណួរ
- ១.ណាង រ៉ាបៃ តងកាន ញ៉ា ផះ ឡារាំង សាណាំ ១៩៩៣ ?
 - ២.ណាង រ៉ាបៃ តងកាន កាណាត់ ញ៉ា ណារ៉ូ សាំរ៉ាប់ កាន អ៊ែ កោប កាណុង ខាប់ខ្ល អ៊ែ ?
 - ៣.កាណាត់ ញ៉ា តងកាន សាំខាន់ ប្លិត ឡឹង ពូ សាំរ៉ាប់ តង ងារ អង់កាន់ ?
 - ៤.កាណាត់ តងកាន ចំ ឡាក់ តងកាន អៀង កាណុង កាន អ៊ែ កោប រីបំ ដាវ ?

8.សារ កិត ស្រែ លូ កិត ម្យ៉ែង

ទី ដាវ ម៉ោញ កិត ម្យ៉ែង ឡាំ ចាក ប៉ាត់ ស្រែ ។ ផះ ណោះ កិត ម្យ៉ែង ប៉ាត់ កិត ស្រែ អន់ខ្មែ កា ប្រីត គូប ប្រីត ចាង គូប សោប ។ អន់តិត ឡឹង ណោះ កិត ម្យ៉ែង អំប៉ញ កិត ស្រែ ផា ៖ « ចាង អិស បិច ប ឡាំ ចាក រល់ ប៉ាត់ ម្យ៉ែង លូ អាញ ? » ។ កិត ស្រែ តើល ផា « បិច ចាង ! ដឹង កា អាញ អូ អូ ចាបាប់ ពូ ប៉ាត់ ម្យ៉ែង ចាក និចម៍ អុះ » ។ កិត ម្យ៉ែង កាតាំង កិត ស្រែ រិះ និណោះ កា តើល ផា ៖ « អូ ប៉ាញសាំង អុះ ចាង អាញ ចឹង រិះ អន់ អិស អូ ឡឹង ចាបាប់ ពូ ចាក ប៉ាត់ ម្យ៉ែង » ។ ផា ចាក រទ្រង ផានៃវ ប័ប អុញ ម៉ោញ អិស ត្រត់

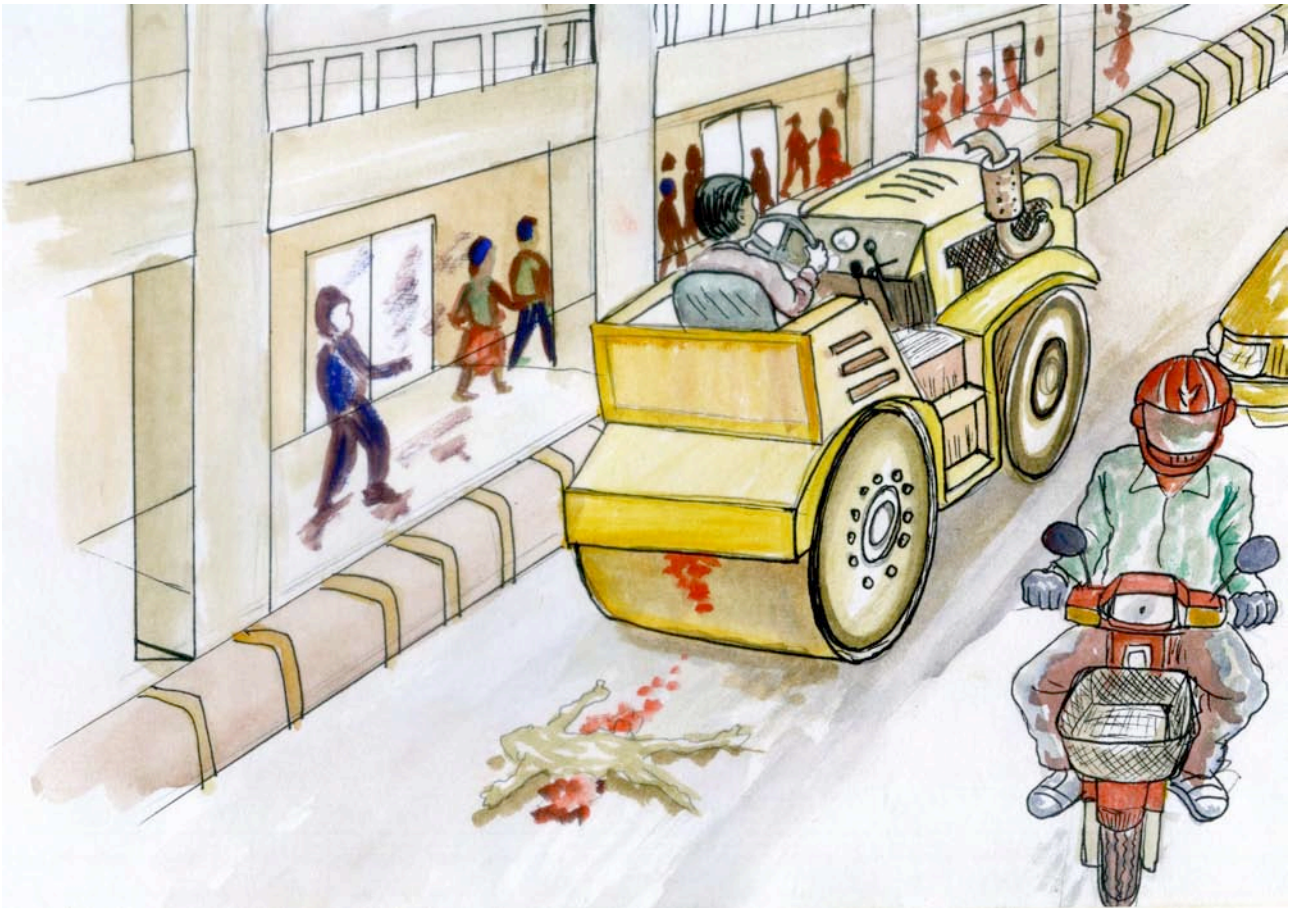
ប្លង់ រិះ ប៉ាត់ តែង ។ ផា ប័ប អុញ ព្យ័រ អិស ត្រត់ ប្លង់ មុត ពីង អន់តិត ទ្រង ។

Gina Mikel
www.scientificillustrator.com

កិត ស្រែ យឹត ផា ចាបាប់ ពូ ចាក ប៉ាត់ ម្យ៉ែង ណោះ អូ ញ៉ាក សាំរ៉ាប់ អិ អុះ កេះណោះ អិ កា ឡាំ ចាក រល់ ប៉ាត់ ម្យ៉ែង អន់ខ្ម តាទិច ហង ។ ផាឌី អន់ខ្ម ទីល ប៉ាត់ ម្យ៉ែង ត្រត់ ផះ កាងាច ម៉ាំង ។ អ្វៃ ប៉ាត់ ម្យ៉ែង កិត ស្រែ ចាក

រល់ ដឹង ម៉ោញ ដូវ អិ ។ ផះ ណោះ កិត ស្រែ ប័ប អុញ ម៉ោញ សី ១ អិ កា ប្លង់ ប្លត ប៉ាត់

តែង ។ ចាក ឡាំ ប៉ាត់ ង្សិរ ណាន្ត ជាឌី ប័ប័ អុញ ពៀរ សី ១ អែ កា ប្លង់ ប្លត ពីង អន់តិក ទ្រង រ៉ារ៉ាច់ ឡឹង កាន ខូចខាច ម៉ោញ ទង ណាន្ត ។ កិត ស្រែ ហោក កា រ៉ារ៉ាច់ ឡាកោ អែ កា ចាក ឡាំ ប៉ាត់ ង្សិរ ណាន្ត ជាឌី ប័ប័ អុញ ពៀរ ណាន្ត អែ កា ប្លង់ ប្លត ពីង អន់តិក ទ្រង ឡាក់កា អន់ទ្រួល ទៅ ជាឌី ឡុតឡូ ចត់ គ្រីល អែ តៅ ក្លាប លូ តេះ ។

កិត មឿង ប័ប័ កិត ស្រែ តៅ ឡុត ចត់ អែ កា ញាំ តាប៉ាប ខាក់ ខង អែ អន់តត់ រ៉ះ អូ ទិ ឡៀក ណោះ ហង បះ ចាង អែ តៅ ។

្រងឡុតឡូ

កាន ហៀន ទី

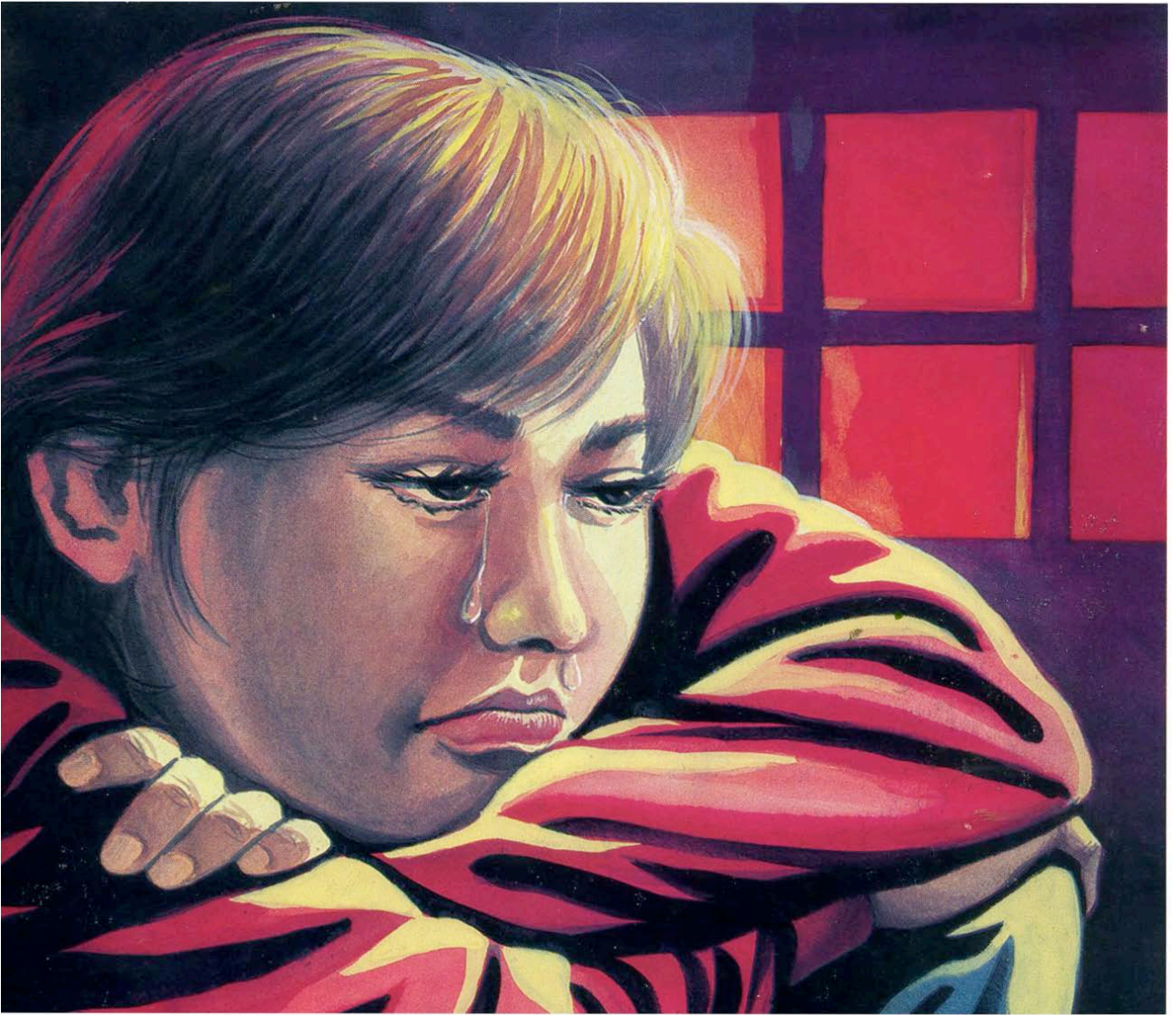

៩.សារ លឿ ចឹង តង់ អាច្នាំ

ខេត រត់តាណាត់គីរី ឃី ខេត ម៉ោញ ឡាក់ ទី សុនសាត សួន ប៊ែត អ៊ែ អៀង លូ ចាំងហាយ ឡឹង មឿង តិស អន់ខៀ ឡាប់ ប្រីត មីរ ប្រីត ណា រង កាណាត់ តាម ខាប់ខ្ល ឡាក់ កា សាតៃ អ៊ូរ ទៀ កាប៊ូរ រីក លូ តប់ សាណា ហ្គា អ៊ូត ហ្គា អ៊ូង សាំរ៉ាប់ អ្យក់ ប្រីត សាអ៊ឹង សង់ សា ។ អន់ខៀ ទី ហៀន សំបុត សត់ត្រា កាណុង ថាណាត់ អាត់កាវ៉ាត់កាំ បាបិត បាប៊ែត ចានែក ស្រុក អន់ដា ថាណាត់ អាត់កាវ៉ាត់ កា បើ តាន់ ទី សាំ ខ ណោះ ណោះ ហង ប្រីត អន់ សុនសាត សួន ប៊ែត ឡាម៉ត់ ចុចម៉ោម ពូ កាប ប៉ាលុ ខាក់ ។

ពៀប អ៊ែ ឡាក់កា ខាប់ខ្ល ក្លិញ សែម លូ ណោះ ចាន់ អន់ខៀ ថុក ញ៉ាក លូ ទី គន ៦ ដូរ កាម៉ាក់ ពៀរ អង់កាន់ ប្លាន់ ។ ញុន ខាប់ខ្ល អ៊ែ តាបាយ កាសត់ តាឡាម៉ ក្លិញ សែម លូ ណោះ ចាន់ កា ប្រើ គន ១ រីឡូរ ហៀន ទី អន់ខៀ កេះណោះ ណាវ៉ូ ប្រើ គន អង់កាន់ ឡោងទ្រៀ សិច ចៀប ឡាំ ប្រីត គូលី ពូ ម៉ាត់ ចឹង ទី លៀន តង់ ខាប់ខ្ល ។

ទី ដាវ ម៉ោញ ណាង ចៀប លូ គូប អ៊ែ កា ឡាំ ប្រីត ងារ កាណុង ហាង ខារីអូខេ ប៉ាត់ ខេត ។ តាំងឡា ហាង ប្រើ អ៊ែ សាប៉ុះ អ៊ូត ហិ លូ ត្រឹង តាពៃ អន់ កា មូត កាម៉ាក់ ១ អែត ណឹង ។ លឿ ឡឹង ណោះ ណាវ៉ូ តាំងឡា ហាង ប្រីត បាប ណាង ចៀប ប្រើ តែប លូ មូត កាម៉ាក់ ១ ឡាក់ ឡាំ អែត ប៉ាត់ ហាង ណោះ ។ កេះ តែប លូ កាម៉ាក់ តាំងឡា ហាង គ្រន ណាង ចៀប ពីង សាកាន់ ចែគ កាចេ អូ អន់ ឡាច់ ចាក ប៉ាត់ ចំ អុះ ។ យ៉ះ ណាង ចៀប ខំ កាប ឡោម នីចម៍ កាតាម កា តាំងឡា ហាង អូ ភម ឡើយ អ៊ែ សាអូះ ។

កាប ឡើង មើត ពី លូ អុះ មី ណាង ច្រៀប ណោះ ណារ៉ូ អន់ខៀ ម៉ឹង ជា ច្រៀប ចឹង ទី ល្បឿន សាំរ៉ាប់ តាច់ ពរ សាអ៊ឹង កាណាត់ យរ លូ ខោ អាវ អញ្ចុជុ កា អំផុង អុះ ៗ អែ ។ អន់ខៀ អ្នែ សាណាង ទ្រង ដាវ ចំ កា ឡាក់កា ដាវ ចំ ហះកា អូ ប៊ីប៊ី ណាង ច្រៀប សិត សាអុះ សារ ណោះ ប្រើត អន់ ក្លឹញ សែម លូ ណោះ ចាន់ អ្នែ អូ សាំ ញ៉ាំ អូ កើត ញន ចាជ្រែប រ៉ាំប៊ីស កា គន ។ ឡែង ណោះ អន់ខៀ កា ឡាំ អំបញ្ចុ លូ ប៉ាណូស ហី ទីះ ហី ក្យាម លូ ប៉ាថាន ស្រុក ។ ប៉ាថាន ស្រុក លូ ម្ចត ប៉ាលិះ កា ស៊ីប ណាំង ឡាអិត ឡាអិត កា អូ អន់តត់ ជា ណាង ច្រៀប អ្នែ កាណុង ហាង ខាវអូខេ ចារ អង់កាន់ ម៉ាលេង ។ អន់ខៀ កា តង់ ណាង ច្រៀប លូ ម្ចត អង់កាន់ ញ៉ាង ដូរ ឡាក់ អ្នែ អន់ខ្យ អន់ ឡាច់ ឡើង ហាង ។ កេះណោះ ម្ចត ប៉ាលិះ កា រ៉ុប តាំងឡា ហាង អន់ ពូ ចែតថ្ងត តាប ចាបាប់ ។

សាត់ ឡើង ណោះ ណាង ចៀប លូ ម្លូត អង់កាន់ ញ៉ាង ដូរ ណោះ កា សីត ប៉ាត់ ស្រុក ប៉ាត់ តេះ អ្នែ កោប តុំ មើត ពី តុំ អុះ មី ។ ក្លឹញ សែម លូ ណោះ ចាន់ អូ អន់ កេះ គន អ៊ែ ឡាំ ប្រីត គូលី ប៉ាត់ ចារ ចាំងហាយ ១ ផានៃវ ប៉ាណូស ឡាប់ ណោះ អន់ខៀ យើយ អន់ហ្គាល់ កេះណោះ ង៉ារ ឡាក់ ត្រត់ ប្រីត ណោះ ត្រត់ លូ ចាបាប់ ណោះ អន់ខៀ ចឹង អន់ សោរ ។

ផា ពិន យីត សីត យីត អូ ផា ង៉ារ ញ៉ា កាតាម កា ម៉ុត លៀន ដេល ដឹង កា ង៉ារ អន់ដា អ៊ែ ម៉ុត លៀន បើត ង៉ារ អន់ដា ណារ៉ូ អ៊ែ ម៉ុត លៀន អៀង ។

ទីល នីណោះ ពិន អូ បាំងកើត ង៉ារ កាណុង ស្រុក ពិន តាំងឡា ឡាក់កា តប់ សាណា ហ្គា អ៊ូត ហ្គា អ៊ូង តប់ តើម អ៊ូង សា ប្ល័ រង សាតែ អ៊ូរ ទៀ កាប៉ូរ រីក អន់ អៀង ភៀ ប្រូ អ្យក់ លៀន កា ទី ដេល កេះណោះ អ្នែ ដាត់ តុំ គូប សោប ណឹង តីត ។

កាន អំប័ញ្ច

- ១.ខ ញ៉ា បះ ក្លឹញ សែម លូ ណោះ ចាន់ ប្រើ គន រ៉ាឡូរ ហៀន ?
- ២.ផះ ចៀប ឡាំ ប្រីត ង៉ារ កាណុង ហាង ខារ៉ាអូខេ ទី សារ ញ៉ា កើត ពីះ សារ៉ាប់ អ៊ែ ?
- ៣.ខ ញ៉ា បះ ក្លឹញ សែម លូ ណោះ ចាន់ ចុច ម៉ោម ពូ កាប ប៉ាណូ កេះណោះ អន់ គន អន់ខៀ ឡាំ ប្រីត ង៉ារ ប៉ាត់ ខេត ?
- ៤.ផានៃ ទី សារ កើត ពីះ ឡាក់ កា សារ ចៀប អន់ដីស ចឹង ប្រីត នីចម ?

10. កាន ពិត សាប្តាច័ត្ត

ប៉ាណូស ទិ ខ្ញុំ អ្វី ពីង អង់កក់ តេះ ទី ខា សាម៉ើ ទៅ គួប សោប អូ ជា កា កាម៉ាក់ អង់កាន់ សាស្តា រ៉ុងហាវ ក្រាត់ តាំងកង់ លើ ប៉ាណូស កាជក កាដែល ប្លេល ម្លុះ ម៉ាត់ កា តាម ។ ប៉ាណូស ទិ ខ្ញុំ ព្រឺ កា បិច អ្វី កោប រីត់រែ សាណុក ស្វាក ទីប ឡាកោ ប៉ុងឡៃ លូ សា ណុក ស្វាក ទីប ពុត ពៀក ។

ប៉ាណូស ពិន ព្រឺ ចឹង អូ បិច កា រ៉ាវ៉ាច់ ឡឹង កាន ប្រីត បាប ឡាកោ ប៉ុងឡៃ ពុត ពៀក ? តាទិច អើ ប៉ាណូស ព្រឺ កា បិច អ្វី កោប រីត់រែ សាណុក ស្វាក ខាប់ខ្ន ទី កាន កើត ចាត់ ប្រឹះ ប៉ាត្រង់ ចាក ឡាំ ប៉ាត់ ចំ តាម ពុត បិច អូ ទី ព្រឺ ប្រីត បាប ណោះ ហង ពិន បិច កាខាក់ ។ ញួន កា អុះ ម៉ិ ពិន ម៉ោញ ចំលួន បើ តាន់ អូ ហ្លង់ ឡឹង ស៊ិត លូ តូណាទី ឡាកោ តាំងឡា ណោះ ហង អើ ទី កាន ពិត សាប្តាច័ត្ត កើត

ឡាច់ ឡើង អែត តាពៃ យ៉ិល ខាវអូខេ បក់ អន់ដា ណាវ៉ូ ប្រឹក៍ លូ ហៀ ប៉ោង ប៉ាល់ គូប សោ ប ...។ ត្រត់ អន់ដា ណាវ៉ូ កាប អូ តានី ពុត គូប សោប តុ ស៊ុត តុ ដិត ប្រឹក៍ អន់ ទី កាន បិច អឹក អឹត ពុត ហាល់ ផ្នុក ១ បិច កាចាយ ទ្រង ពៀ ទ្រង អែ ។

ទីល ប៉ាត់ ហី គន កាម៉ាញ់ កាប អំប៉ញ់ បាបិត បាបិត យីត ផា យថ ទីណោះ កា កើត ទី កាន តាប៉ុញ តាប៉ាក់ កាណុង ខាប់ខូ អូ រ៉ាយស កាំហ្គាស កា ពូ ។ អ៊ឹង កា ឡាកោ ក្រាត់ ហី ក្រាត់ ក្រាន ទី ស៊ុតសៀង បិច ប្រឹក៍ ញ៉ា កា ដាត់ កា ចះ ត្រំ ចំ ពិត គន កាម៉ាញ់ លើ ប៉ារ៉ាយ រ៉ាស អំប៉ាស ខាប់ខូ តាំងឡា កា ទី ដេល ។ សារ អា ប្រឹក៍ អន់ ខាប់ខូ ក្នះក្នាយ គូប សោប ប្រឹក៍ អន់ ប៉ាណូស កាណុង ខាប់ខូ អ្នែ អូ សាណុក អូ សាំ ពុត អូ សាំ ពៀក ។

ចានែក ម្ពត គន ១ ណោះ ណាវ៉ូ ទី កាន អ្នក លើយ ហៀន កា អូ កើត ខង អន់ខែ អ្នែ កាចាំង កា សារ ពី អន់ខែ ប្រឹក៍ បាប មើត អន់ខែ លើ មើត ពី អន់ដា ណាវ៉ូ អូ អន់ គន សោ ឡាំ ហៀន កា ទី ដេល ។ ប្រឹក៍ អន់ កា គន ១ អូ អូ សត់ត្រា អូ ទី កាន អូ ហ្គង់ ប៉ាត់ អន់ខែ តិស អូ អូ រ៉ាំងហៃ ឡាកោ តាំងឡា លូ ខាប់ខូ ទីល នីណោះ ម្ពត គន១ ម៉ោញ ចំលួន កា ពិត គន កាម៉ាញ់ ឡាក់កា ពី អន់ខែ សើត ពៃ ដេល ។

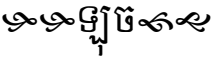
ប៉ាន់ដីបៈ ខាប់ខូ ក្លិញ ចាំ លូ ណោះ ចិម ទី គន ត្រោ ដូរ កាម៉ាក់ ប៉ែង ដូរ លូ អង់កាន់ ប៉ែង ដូរ ដេល ។ រីប ដាវ ខាប់ខូ ក្លិញ ចាំ លូ ណោះ ចិម ប្រឹក៍ មីរ សាមូល ពៀ លូ តប់ សាណា សា តុ ស៊ុត តុ ដិត អន់ដា ។ រីប ក្លិញ ចាំ សីត ឡើង អែត អូ ផា ហះ ចំ កាតាម អែ ឌុ កាប សាន់តាត់ ឡាត់ ប៉ាអាំ លូ ពិត គន កាម៉ាញ់ ។ លើ ឡើង ណោះ ណាវ៉ូ អែ ប្រើ ដឹង គន១ អែ ប្រឹក៍ មីរ ប្រឹក៍ ណា អូ សូរ អន់ អន់ខែ ឡាំ ហៀន សត់ត្រា អុះ ។ ចានែក គន មី ពូ ក្លិញ ចាំ ប្រើ ឡាំ ប្រឹក៍ គូលី ពូ ភៀ ទី លៀន តាច់ រែ សាំរ៉ាប់ ខាប់ខូ អន់ខែ ។ រីប ក្លិញ ចាំ សីត ឡើង អែត ម៉ោញ ទង ១ ណោះ ចិម លូ គន ១ អែ អ្នក ប្រ៉ាត ខាក់ ។ ម្ពត គន ១ អែ ហៀន កា អូ ម៉ុត អុះ ខង អន់ខែ កាចាំង រ៉ាយស កា គូប អន់ខែ លូ កាំឡាំង ស្រុក ខង អន់ខែ ប៉ប មើត ពី ពូ តាង មើត ពី អន់ខែ តាង ។

ទី ដាវ ម៉ោញ ក្លិញ ចាំ កាមេ ប្រះ កត់ រ៉ាក អង់គៀន គូម ពិត ណោះ ចិម ពីង កល់ ឡា កា ឡាច់ ផាម ។ គន ១ គន អែ កា ឡាំ រះ លូ ប៉ាថាន ស្រុក ភៀ តង់ ទីប ពី អែ ។ ផះ

ណោះ ប៉ាថាន ស្រុក លូ ប៉ាលិះ កា ឡាំ ជីន ណោះ ចិម ប៉ាត់ ហ៊ី ម៉ូអ្សា កេះណោះ អើ ក្លិញ ចាំ ភ្លើ រិះ អន់តត់ ប៉ាតោ ជែ អន់ អើ ពីត គន កាម៉ាញ៉ូ ណារ៉ូ អន់ឡេ ខាប់ខូ ទី កាន អ្សត ប្រ្រ័ត លើយ ខើក ដាវ ប្រ័ត ងារ ខាត រ៉ាស អំប៉ាស លៀន កាក់ លូ ប្រ័ត អន់ ខាប់ខូ អូ ទី កាន រត់រៃ រ៉ាយស កា ពូ អូ ទី ទ្រង ចឹង អន់ ម៉ាត់ ។ សាត់ ឡឹង ពូ ទី អន់តត់ ប៉ាតោ ក្លិញ ចាំ សាទីរ ឡាកោ តូរ ពុត អូ សូរ អែត លូ អូ ពីត គន កាម៉ាញ៉ូ កេះ ។ កិញអៀ គន សោ អើ កា ទី ឡាំ ហៀន សត់ត្រា ឡាក់កា គន ពូ ដេល កេះណោះ ខាប់ខូ អើ កា អ៊ែ ដាត់ រត់រៃ លើយ ហង ។

 កាន អំប័ញ្ច

- ១.ខ ញ៉ា បះ ប៉ាណូស ពិន តងកាន កាន សាណុក ស្លាក អូ បិច អន់ ទី សារ ញ៉ា កើត ពីះ ?
- ២.កាន តាប៉ុញ តាប៉ាក់ ពីត សាប៉ាត់ ប្រ័ត អន់ ខាប់ខូ ទី កាន អូ ដាត់ នីចម៍ អន់ដា ?
- ៣.កាន តាប៉ុញ តាប៉ាក់ កាណុង ខាប់ខូ អើ កើត ឡាច់ ឡឹង ញ៉ា ?
- ៤.អីស ឃើយ ប៉ប ពូ តាប៉ុញ តាប៉ាក់ ដេល ប? ផានៃរ អីស អ៊ែ កាណុង ខាប់ខូ ណោះ អីស ទី ពុត នីចម៍ ?
- ៥.ផា កាណុង ខាប់ខូ អីស ទី កាន តាប៉ុញ តាប៉ាក់ អីស ចឹង ណាំង ទ្រង តាត់ស៊ិន នីចម៍ ?

11.សាវ ទូក យ៉ោង

សើត ពៃ ទី កាម៉ាក់ ម៉ោញ ដូរ សិច យ៉ោង ។ យ៉ោង លូ ចាង អែ ទី ប្រីត ទូក ម៉ោញ ប៉ាត់ ទ្រូង ទៀក តាបូក ។ ប្រីត ទូក កេះ ៗ យ៉ុង ចាក ណាំង តាច់ តិល ពៀ តិល តិល សាន់ ខៀក លូ តិល ឡាង៉ា លូ តិល សាណា អន់ទៀត ៗ ណារ៉ូ ។

អន់ទ្រួល ឡើង យ៉ោង សិត ចឹង ចាក ចាង អែ កា តូះ តាពៃ ភ្លើ អែត ឡាអិត លូ តាំបាង ទ្រង សាឡះ កា យ៉ោង ។ តារ កាំលី យ៉ោង កា ទ្រៀម រ៉ាន់ដាប់ កាណាត់ កាណឹង អន់ទ្រៀត ១ ចែត ទិ ពីង ទូក កេះណោះ អុំ ទូក ចាក លើយ ។ ផះ អែ ចាក រ ទៀក ណោះ យ៉ោង ប៊ប់ ទឹង ពូ ប្រ័ត កាត់ ទ្រង ទៀក តាបូក អែ កា កាប ជា « ញ៉ា ត្រត់ ពូ ប្រ័ត ទឹង កាត់ ទៀក នីអៀ ទ្រង ចំ អាញ់ ចឹង ចាក អា ? » ផះ ណោះ យ៉ោង កា កោះ ច្រះ ទឹង ភ្លើ អន់ ទី ទ្រង អែ ចឹង អុំ ទូក ឡាំ ប៉ាត់ ង្វិរ ណាវ ។ ទឹង បក់ យ៉ោង កោះ ណោះ យី ទឹង ម្លុត គ្រុងយុង កន់ទីយ តៅសាម ឡាមកង់ រឹងរ៉ាវ ម៉ាត់លុង តៅអាង ចន់តង ពីរព្រឹង ឡើង យុន លូ តៅណាត ឡើង ឡើង កេះ ប្រ័ត ណាវ ១ ។

ផះ ណោះ ទីយ ងីរ អែត ទៀក ប៉ាត់ ទ្រង ប៉ាក្រា កា ប៊ប់ ទឹង អន់ខៀ តាលៀយ ទិ អ៊ែត ។ អែ អែ ចាជ្រែប ឡើង ខ ឡាក់ ប្រ័ត អន់ ទឹង តាលៀយ ជាឌី អែ ប៊ប់ យ៉ោង ផះ អែ អុំ ទូក ចាំងហាយ ប្លិត ១ កា កាគីន កាណុង ពុត ជា « យី ប៉ាណូស អុំ ទូក តោ ហង ប្រ័ត តាត់ តាលៀយ ទឹង អាញ់ » ។ កន់ទីយ កា សាតាក់ សិត រះ លូ អុះ មី អែ ។ ម្លុត អុះ មី អែ កា ប៉ាន់តាន ងីរ ហៃ ទឹង ។ អន់ខៀ កាតាំង បិច អឹក ផ្នុក ១ កា ចឹក ឡាំ ដាវ ឡាំ ពួយ យ៉ោង ។ កាប ឡើង យ៉ោង ណោះ ណាវ អែ អូ អូ អន់តត់ អុះ កា ពូ ពួយ បិច ប្រ័ត កា អែ ។ យ៉ោង កា អុំ ទូក ទីល ប៉ាត់ ជ្រឹម ម៉ែត អែ សិច ណាង ស៊ុន ជាឌី អែ កា អែ រ៉ាឡុវ ហះ ណោះ អង់រ៉ាម ។

ម៉ោញ ទ្រុ ឡើង ណោះ ជាឌី កាតាំង ប៉ានីរ ពូ កាកាប ប៉ាត់ ទៀក ។ យ៉ោង យីត កាគីន កាណុង ពុត ជា ប៉ានីរ ញើ កាកាប រ៉ាសោម៉ោ ណោះ ឡើង ណោះ អែ កា ងីរ ហៃ ជាឌី ប៊ប់ ប៉ាណូស កាម៉ាក់ ដោះ ។ ប៊ប់ នីណោះ យ៉ោង កា ប៉ាន់តាន សិត រះ កា ណាង ស៊ុន ជា ៖ « ជា ពូ អំប៉ញ់ កា អាញ់ អិស រះ កា ពូ ជា អាញ់ អូ ទី អែ ហះ អា អុះ ណី » ។ ចានែក ណាង ស៊ុន កា ភម នី ប្រ័ត ពួយ ដេល ។ កេះ ចែត ប៉ានីរ ពីង ណាង ស៊ុន យ៉ោង កា ប៉ាវ ហាវ ពីង ប្លែង ។ ម្លុត គ្រុងយុង ទីល ប៉ាត់ ជ្រឹម ណាង ស៊ុន ប៊ប់ ទូក យ៉ោង ហះ ណោះ ហះ ណោះ សាំងគ្រេង ។ ម្លុត គ្រុងយុង កា ហាវ អំប៉ញ់ លូ ណាង ស៊ុន ជា ៖ « ណាង ស៊ុន អិស ទី ប៊ប់ យ៉ោង ប ? » ណាង ស៊ុន តើល ជា « អូ មី ! អាញ់ អូ ប៊ប់ អែ ចាក ទ្រង អា អុះ » ។

កាំឡាំង មួយ គ្រុង យុង ផាះ « អូ បីបី ប ! ផា នីណោះ ទូក ព្យឹង ជត ហះ ជ្រឹម អីស តោ ? » ។ ណាង ស៊ុន អ្នែ តាតិង អូ ទី ទ្រង តើល ខ ណោះ ប្រឹក្ច អន់ មូត គ្រុងយុង ច្រោម អ៊ែ អោ ន យ៉ោង ។ ថូរអាង បិច អូ ដាម កាចត់ ពុត អ៊ែ រ៉ុប សាំងកាញ់ សក់ ណាង ស៊ុន រ៉ុ រ៉ុវ៉ិចច់ ឡាច់ កាតាច់ សក់ ឡឹង កល់ ទិ ប្លី ប្រឹក្ច អន់ ណាង ស៊ុន តោ អន់តាន់ ជុង ។ ចារ ណាង ស៊ុន តោ ណោះ កិញអៀ ពូ អន់ សិច ផា « តាក្វាល់ទ្រង សក់ ណាង ស៊ុន » ។ ចានែក ទូក យ៉ោង អ៊ែ ក្រាំ កាណុង អង់ឡង់ ប្រឹះ កិញអៀ អ៊ែ កេះ អំហ្គោ តាទៀវ ពូ អន់ សិច ចារ ណោះ ផា « ទូក យ៉ោង » ។

កាប ឡឹង មូត គ្រុងយុង ណោះ ណារ៉ូ កេះ អន់ខៀ ប៉ាន់តោ ណាង ស៊ុន អន់ខៀ កា ប៉ាវ ពូយ យ៉ោង ពីង ប្លើង ។ ផាឌី អន់ខៀ តាន់ យ៉ោង ហះ ចារ ម៉ោញ ពូ អន់ សិច អង់គុន សុ នសាត ព្រៅ ផា ៖ « បកាស់ឡងកាយ » ។ អន់ខៀ តាកុះ លូ យ៉ោង ចាយ ទ្រង អន់ខៀ តាទិច យ៉ោង កា តោ ហះ ចារ ណោះ ។ ផះ អន់ខៀ តាកុះ ណោះ យ៉ោង ទី កោះ តិ ថូរអា លូ ដាវ ម៉ោញ តាំងហាល ប្រឹក្ច អន់ ម៉ើត អ៊ែ សិច ណាង ជៀង ញាំ តាប៉ាប កា អ៊ែ ខាក់ ទៀក ម៉ាត់ ណាង ឡាច់ កេះ ទ្រង ទៀក ម៉ោញ កិញអៀ ពូ អន់ សិច ផា « ទ្រូវ ទៀក ម៉ាត់ ណាង ជៀង » ។ ខ្យែង ឡឹង ទី ប៉ាន់តោ យ៉ោង មូត គ្រុងយុង កា ប៉ាណាំ គូប អន់ខៀ ជីវ រ៉ាវ ដាវ ព្យី ដាវ អ៊ែ ប៉ាត់ ទៀក តាំងលេ ហះ អង់ឡង់ ប្រឹះ ។ កិញអៀ ពូ អន់ សិច ចារ អន់ខៀ រ៉ាវ ដាវ ណោះ ផា ៖ « ឡង ១ ផាច ប្រៀង » ទី ណិ ផា ចារ កាសាច់ ច្រិ ខង កាសាច់ ចារ ណោះ អ៊ែ កា ប្រឹ ឡាក់កា ផាម ។ ចានែក ចារ គ្រុងយុង ប្រឹក្ច ទីង ណោះ កិញអៀ ពូ អន់ សិច ផា « ទីង គ្រុងយុង » ខង ផះ អន់ខៀ ឡាំ ពូយ យ៉ោង អន់ខៀ ពីល កាណាត់ អន់ទៀត ១ ឡាក់កា អង់ លប ដាវ អន់ទូប លូ កាណាត់ អន់ទៀត ១ ណារ៉ូ ហះកា កិញអៀ អ៊ែ កេះ អំហ្គោ ទីណោះ កេះ ។

ចារ លើ កាណាត់ អន់ទៀត ១ ឡាក់ ទី រ៉ះ កាណុង សារ ម៉ាមន អា អ្នែ ប៉ាត់ មៀង តា វែង ខេត រត់តាណាត់គីវី ។

១. ព្រឺ ទី សាំងហឹម លើន ឡើង ពូ កាណុង អញ្ជើសើ អា?
២. ខ ញ៉ា បះ ពូ អែត រះ សែម អន់ទ្រួល ពិន ចឹង ចាក ចាំងហាយ ?
៣. ខ ញ៉ា បះ ពូ កាយ កាសាច់ ប្រើគី ទៀក ឡុង?
៤. ញ៉ាន ញ៉ា បះ គ្រុង រ៉ា យុង រ៉ាឃុប ប៉ាន់តៅ យ៉ុង?
- ៥ . អន់ដឹស ឃើយ អែត រះ សែម ប អន់ទ្រួល ចឹង ឡាំ ប៉ាត់ ចារ ចាំងហាយ ?
៦. កាន ពូ ម៉ាមន អា ពីង ស្រុក ឃុំ អន់ដឹស អ្នែ ដេល ប តាំងហាល អញ្ជើសើ អា ?
អន់ដឹស បីបី អ្នែ ទី កាណាត់ ញ៉ា អន់ដា?
៧. ហត់ ប៊រ ច្រាត់ អញ្ជើសើ យ៉ុង អា ឡើង គុល ណារ៉ូ ផា អន់ដឹស ឃើយ កាតាំង ពូ ម៉ាមន ?

12. អញ្ជីសើ កាម៉ាក់ ប៉ុច ណាំង កាម៉ាញ់

សើត ពៃ ទី កាម៉ាក់ ម៉ោញ ដូរ ប៉ុច ទី កាម៉ាញ់ ជាឪ អើ ឡាំ ប៉រ ទី គន រ៉ូះ កាណុង ខាប់ខូ ម៉ោញ ។ ពី ម៉ែត អង់កាន់ រ៉ូះ ណោះ ជា « ជា អើស ប៉ុច ទី គន ញីន អា អើស ត្រត់ អន់ ញីន ត្រាំ អើស ពីង ទៀក ប៉ែង ម៉ាំង អន់ទ្រួល ហិ »។ ញូន ប៉ុច តាឡាម៉ កាម៉ាក់ ណោះ កា ភម អន់ ពី ម៉ែត អង់កាន់ ត្រាំ អើ ពីង ទៀក ។ ត្រាំ ទី ព្យែរ ម៉ាំង កេះ កាម៉ាក់ ណោះ

កា បឺប័ អុញ សា ព្រី ពីង កល់ ប៉ានីម អែ កា លឹក តិ តាំប្រ័ត៍ អញ្ចុជួរ ឡឹង ចាំងហាយ ។ ពី ម៉ែត អង់កាន់ ឡាំ ហៃ ផាឌី បឺប័ អែ ត្រត់ ផះ អែ លឹក តិ នីណោះ កា កាប ផា « យើយ ញ៉ា អីស អញ្ចុជួរ អុញ នីណោះ ញីន អូ ជៀ អន់ កេះ អីស ទី គន ញីន » កេះ កាប នីណោះ ម្នុត ក្លោ កាម៉ាញ់ ណោះ កា សិត លើយ ប៉ាត់ ហី ។

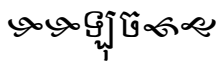
កាប ឡឹង កាម៉ាក ណោះ ណាវ៉ូ អែ កាតាំង បិច អឹក ខាក់ អន់តិត ឡឹង ណោះ អែ កា អ្យក់ សារ ណោះ ឡាំ ផង ប៉ាត់ ប៉ាណូស អុ ចាបាប់ ។ ផាឌី ប៉ាណូស អុ ចាបាប់ កា អែ ពី ម៉ែ ត អង់កាន់ ឡាំ អន់ ពីះ ប៉ាត់ ចារ អែ ភៀ អុ គុល ក្យង់ ម៉ាត់ ឡាម៉ត់ អែ រឹះកេះ ។ ញុន ពី ម៉ែ ត អង់កាន់ តាច់ ពុត ពៀក អែ អន់ទ្រួល ប៉ាណូស អុ ចាបាប់ ណោះ តាច់សិន ផា « សារ អា យច អីស ហង សោខង អីស ប្រ័ត៍ យច ឡឹង កាន អន់ដីស សាញ៉ា ឡឹង ប៉ាន់ដា ។ ទីល នី ណោះ អីស ត្រត់ តាំបាង ពរ សាអ៊ឹង កា អាញ់ ប៉ាអាំ ១ ខា អាញ់ ក្លោះ កាប សារ អីស អា » ។ កាម៉ាក ណោះ កាតាំង អឹត ពុត ខាក់ អំបាំង ឡឹង ពូ អូ ជៀ អន់ អែ ទី គន រ៉ុះ កេះណោះ ប៉ា ណូស អុ ចាបាប់ ប្រើ អែ ណាំង ពរ សាអ៊ឹង ប៉ាអាំ ១ អន់ កា អែ ទីម ណាវ៉ូ ណោះ ហង អែ

ចាក អន់ដើរ ញ៉ាំ អន់ដើរ ជាឪ ប៉ាតះ ហ្វាំង ហះ អន់តិត ទ្រង ។ ជាឪ ហ្វាំង អំប៉ញ់ អែ ជា « សារ ញ៉ាំ អ៊ីស ទី កាឪ ញ៉ាំ អ៊ីស កើត ម៉ិ បះ អ៊ីស ញ៉ាំ ចាក អន់ដើរ ញ៉ាំ អន់ដើរ នីអៀ ? » ។ កាម៉ាក់ ណោះ កា រះ សារ អែ កា ហ្វាំង ទីល ទី ទីល ច្រះ ។ ញ៉ាំ ឆីត កា ណោះ ម៉ិ ដក់កា អ៊ីស ចៃ ប្រ័ត ពួយ អាញ់ យី ចាយ ទ្រង អ៊ីស ហង សារ ណោះ ។ កាម៉ាក់ ណោះ កាប ជា «ញ៉ាំ ចឹង ត្រត់ អូ ចៃ ហ្វាំង ដក់កា អ៊ីស រះ ម៉ាត់ អាញ់ អូ ប្រ័ត ពួយ » ។ ហ្វាំង រះ កា កាម៉ាក់ ណោះ ជា « អ៊ីស ត្រត់ ប្រ័ត សាអ៊ឹង អ៊ីល កេះណោះ តាំងបាង អន់ កា អាញ់ លូ ប៉ាណូស អូ ចាបាប់ សង់ អន់ខូ គូប សោប កេះណោះ ណារ៉ូ អ៊ីស ត្រត់ អន់ ប៉ោះ លូ ប្រ័ត សានែង ណោះ ណឹង ។

កាម៉ាក់ ណោះ កា ភម ប្រ័ត ពួយ ប៉ានីរ ហ្វាំង រះ កា អែ តាទិច កេះណោះ អន់ខែ ឡាំ ប៉ាត់ ហិ ប៉ាណូស អូ ចាប់ ។ ប៉ាណូស អូ ចាបាប់ កា អំប៉ញ់ : «អ៊ីស ពីះ ប៉ាត់ អា ទី កាន ញ៉ាំ ហ្វាំង ?»

ហ្វាំង តើល ជា « អាញ់ ពីះ សាំយ៉ាំង សារ អន់ដីស កាប ពៃ និចម តាទិច អែ » ។ កាតាំង នីណោះ ប៉ាណូស អូ ចាបាប់ កា តើល ជា : « អ៊ិះ ជាណោះ កូម ពិន សង់ សា កេះហិ » ។ ខ្សែង ណោះ កាម៉ាក់ តាំងបាង ពរ សាអ៊ឹង តាម ឆិនកាន ហ្វាំង រះ អន់ កា ហ្វាំង លូ ប៉ាណូស អូ ចាបាប់ សង់ ។ ជាឪ ប៉ាណូស អូ ចាប់ សង់ សា ទី ម៉ោញ នីរ អែ កា កាប ជា : « ញ៉ាំ ពរ សា អ៊ឹង អា សាប តីត សាប តិវ នីអៀ ? » ។ ហ្វាំង កា តើល អន់តាន់ ជុង ជា « ប៉ោះ លូ ប្រ័ត ពូ អន់ ក្យាម សាអ៊ឹង អ៊ីស ជា អូ ប្រៃ កេះ កាប៉ាត់ ឡឹង អុញ ឡឹង ប៉ានីម ប ចឹង តុ ទីល ប៉ាត់ ស្រុក » ។

កាតាំង ហ្វាំង ជា នីណោះ ប៉ាណូស អូ ចាបាប់ កា អូ ទី ទ្រង តើល កេះណោះ អែ តាត់ស៊ុន សារ ណោះ ម៉ោញ ទង ណារ៉ូ អន់ កាម៉ាក់ លូ អង់កាន់ រ៉ុះ ទី គូប សោប អែ រីត់វៃ លើយ។

13. ប៉ាថេត អាញ់

ប៉ាថេត អាញ់ ទី សិច ផា « ព្រៀហ រៀងរៀនណាចាត់កាំពូថ្ងៃ » អ្វី ពីង ចារ អាស៊ីអា ឃ្មេ លូ ទី ប្លែង តុ កេះណោះ ទី ទៀក ងម លូ ទី ខ្យាល មូសុង ។ ប៉ាថេត កាំពូថ្ងៃ ទី

គួយ តែង ជុង ឡើរ លូ ប៉ាថេត ថៃ លូ ប៉ាថេត ឡាវ តែង ដាវ ឡាច់ លូ តែង តាបុង ឡើរ លូ ប៉ាថេត រឿតណាម ចានែក គួយ តែង ដាវ ម៉ុត ម៉ោញ បែង ឡើរ លូ ប៉ាថេត ថៃ ម៉ោញ បែង ឡើរ លូ ទៀក សាឡឹត សាឡាយ ថៃ ។

ប៉ាថេត កាំពូចៀ ពិន ទី គួយ តែង ជើង ឡើរ លូ ប៉ានថេត ថៃ លូ ប៉ាថេត ឡាវ តែង ដាវ ឡាច់ លូ តែង តាបុង ឡើរ លូ ប៉ាថេត រឿតណាម ចានែក គួយ តែង ដាវ ម៉ុត ម៉ោញ ចានែក ឡើរ លូ ប៉ាថេត ថៃ ម៉ោញ ចានែក ណាវ ឡើរ ទៀក សាឡឹត សាឡាយ ថៃ ។

អង់ការ តេះ ប៉ាថេត កាំពូចៀ តិស ទី ១៨១០៣៥ កាឡូមិត ការេ ។ អំពូ អ៊ឹង ឡើង តែង ជើង ឡាំ ប៉ាត់ តែង តាបុង ទី ៤៤០ កាឡូមិត អំពូ អ៊ឹង ឡើង ដាវ ឡាច់ ឡាំ ប៉ាត់ ដាវ ម៉ុត ទី ៥៦០ កាឡូមិត ។ ទី ត្រង់ ទ្រៀយ អៀង ជួច បែត ចឹង សាម៉ើ ទៅ គូប អើ ។ ចារ អន់តិក ប៉ាថេត កាំពូចៀ ពិន យី ក្យាម ម៉ើង កំពង់ធំ ។ គួយ តេះ គោក អ៊ឹង ទី ២៦០០ កាឡូមិត គួយ ឡើរ លូ ទៀក សាឡឹតសាឡាយ អ៊ឹង ទី ៤៤០ កាឡូមិត ។

ប៉ាថេត កាំពូចៀ ទី កាណាត ព្រី កាណាត ទៀក កើត អើ ទៅ អៀង ខាក់ ។ តេះ ទី ត្រង់ ទ្រៀយ ឡាក់កា ប៉ាអង់ តាហ្គាង ទី ប៉ានីម លូ ចារ ក្លះ ថើល ជុំ ណឹង តិក ។

(បកប្រែចេញពីសៀវភៅរៀនអានភាសាខ្មែរភាគ ៣.៤ ទំព័រ៨៦ របស់អង្គការ ICC)

- ១.អង់ការ តេះ ប៉ាថេត កាំពូចៀ តិស ទី ញ៉ាង មិត ការេ ?
- ២.ប៉ាថេត កាំពូចៀ អ្វី ពីង ចារ ចំ ? ទី ប្លៃ នីចម អន់ដា ?
- ៣. ចារ អន់តិក ប៉ាថេត កាំពូចៀ ក្យាម ម៉ើង ចំ ?
- ៤.ប៉ាថេត កាំពូចៀ ទី គួយ ឡើរ លូ ប៉ាថេត ញ៉ា អន់ដា ?
- ៥.ទី ង៉ារ ដាក់ ១ ញ៉ា អន់ដា សាំរ៉ាប់ អន់ អង់កាន់ ណាំង លៀន កេះណោះ អូ ចាក ឡាច់ ចាំ ហាយ ឡើង ស្រុក តេះ តាំងឡា ?

កាន ហៀង ទី

១៤

14. ឡាហៀង រង អ្សរ

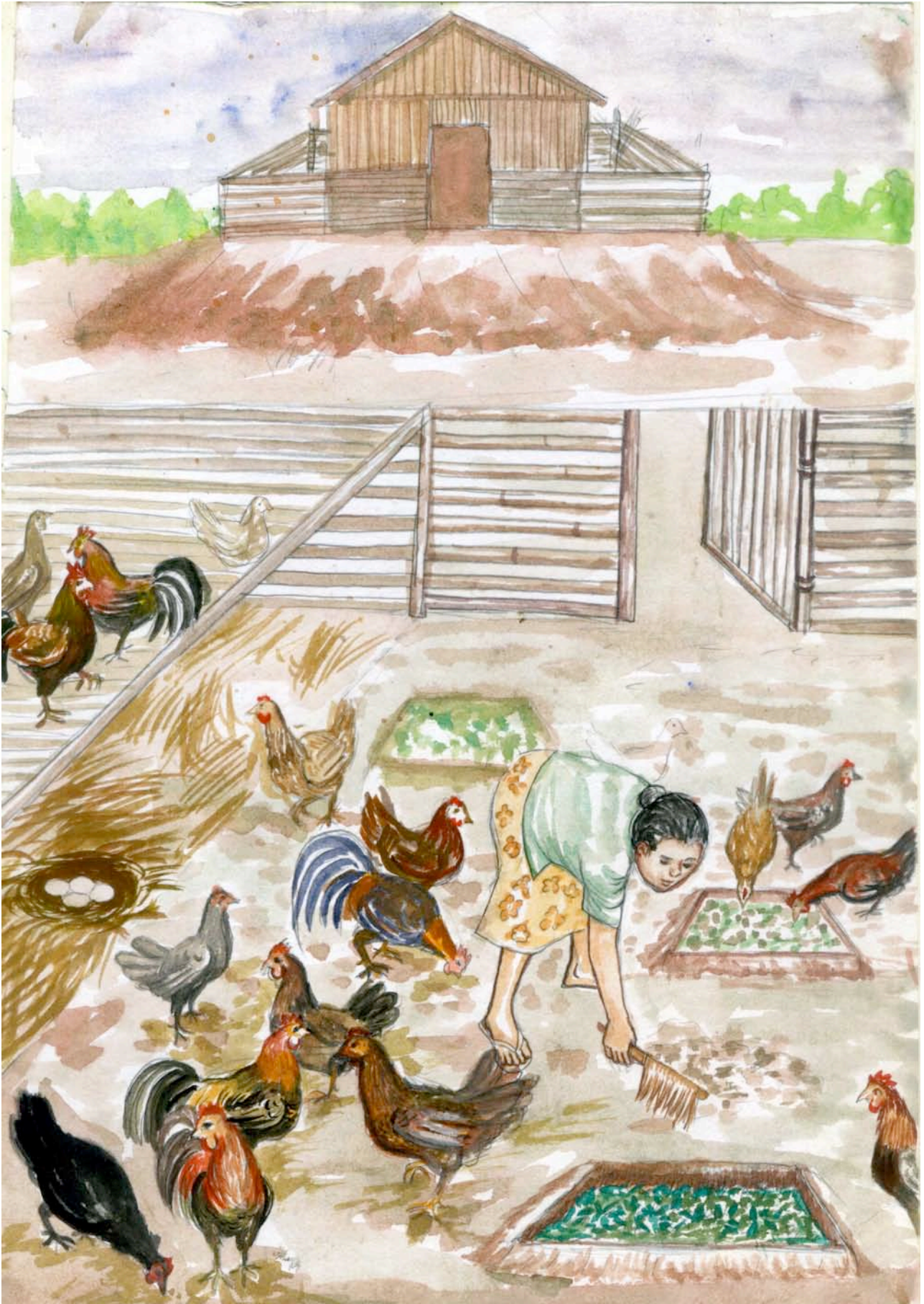
ប៉ាសុន បក់ រង អ្សរ អន់ខ្មែ អ្ន អន់តត់ ជា អ្សរ ខុ កើត ប៉ាញ រ៉ាប់ល់ កាខាក់ អែ ផះ ប្លែង បី សាំលីះ ឡាវ៉ាង ខែ យ៊ិរ (ខែ ៤) លូ ខែ ប៉ាតុន (ខែ ៥) ប្រើត អន់ អ្សរ អិត តៅ អន់តាន់ ជុង ។ ប៉ាញ រ៉ាប់ល់ អន់ដា ណារ៉ូ កា ប្រើត អន់ ពិន អ្ន អន់តត់ លូ អន់ហ្គាល់ ដេល ឡាក់ កា អ្សរ អោរ កាអ្រី ឡាច់ ម៉ុះ រ៉ាតូច ទៀក ពីរ អែ កា ហោ អូ ដាត់ លូ ប៉ាសាក់ ។ អៀង ឡឹង ណោះ ណារ៉ូ ។

ទីល នីណោះ ពិន ត្រត់ បងកាន់ អន់ទ្រួល ទ្រូត ភ្លើ ដៃ អន់ ប៉ាញ រ៉ាប់ល់ អន់ទៀតៗ កើត ពីះ ពិន ត្រត់ រ៉ាងហៃ ឡាវ៉ាត់ ឡាវ៉ាង ណាំង អន់ហ្គាំ លូ ឡាក់សា អាត់ឡាម៉ៃ អ្សរ អន់ ដា ត់ ៗ ឡាក់កា ៖

- ១. ចារ: ណាំង ចារ ចំ ប៉ាដួល ៗ អូ ទូម ទៀក
- ២. កាន ប្រើត អន់ទ្រួង: អន់ទ្រួង សាំរ៉ាប់ អ្សរ ដំ ប្រើត នីចម អំពុ ប៉ាកាន់ អន់ ទី ២ មិត អំពុ អ្លឹង អន់ ទី ៣ មិត (២ម x ៣ម)

៣. រ៉ាប៊ិង: តែង ឡឹង ទី រ៉ាប៊ិង ជុំ ប្រើត លូ ប៉ាអូ សាលៀវ ប៉ះ ប៊ិន ប៉ាហ្គាក ៗ ។ ចារ រ៉ាងប៊ិង ណោះ អ្សាង ចឹង ចិ ៧ម x ១០ម ភ្លើ អន់ ទី ឡាន តិស ឡាហោង សាំរ៉ាប់ អ្សរ ចាក ណាំង សាណា ។ កាណុង ឡាន ណោះ ត្រត់ ទី ឡុះ កំប៉ុះ ចំលួន ៣ លើ ៤

ចារ ឡះ កំប៉ុះ ម៉ោញ ៗ អំពុ អ្លឹង ព្យែរ មិត អំពុ ប៉ាកាន់ ម៉ោញ មិត ទេតិត

កេះណោះ ជ្រុំ បែង តឹក កេះណោះ ចែក សក់បក់ ហ្លា អ៊ូត ហ្លា អ៊ូង អង់ សាតៃ អង់ រីក់ លូ កាបក់ កាបឹម ពរ សាអ៊ូង ភ្លឺ អន់ អ៊ូរ កាកាស ណាំង ចោះ កាណាត៍ រ៉ាហ៊ីញ ឡាក់ កាញ់ចិរ កាតញ់ ។ ឡាន ចារ អ៊ូរ ណោះ ត្រត់ ទី តើម សាណា អន់ ទៀត ៗ ឡាក់កា ពូម ព្លៀង តាក្លិន កាតារ យ្យង សាំរ៉ាប់ អ៊ូរ អ៊ែ អង់អ្នាត៍ មង កាដារ ។

៤. ឡាហ្វៀប ប៉ងកាន់ ជែ អន់ កើត ប៉ាញ : ពិន ត្រត់ កោះ អ្នាត ទៀក អូ ដាត់ សា ប៉ូះ អន់ទ្រុង ចារ អ៊ូរ ដំ សាប៉ូះ ឡាន ចារ អ៊ូរ អ៊ែ លូ រ៉ាវ រ៉ាញង ទៀក អ៊ូរ លូ រ៉ា ញង សាណា អ៊ូរ លើយ ៗ ។

៥. អន់ហ្គាំ ប្រឹត៍ ពិន ទៅ : ទី ឡាក់កា គុល ប្លាំង អំហ្វិក អង់គួរ អំហ្វិក សាដៅ ហ្លា សាដៅ ប៉ាតោ កាហ (បន់ដូលបិច) តើម ប្រម៉ាត់ដី តើម ប៉ារៀស គុល កាទឹម បាក...។ ទី អៀង ណារ៉ូ ។

ពិន អ្យក់ តើម អ៊ែ ចំ កា ដាត់ តាម អូ ប្រឹត៍ ទី កេះណោះ ត្រាំ កាណុង ទៀក អន់ អ៊ូរ អែត កេះណោះ ត្រត់ តួរ ទៀក រីប ដារ ភ្លឺ ជែ អន់ ទៀក ណោះ បោ ប៉ាអុំ ។

៦. សាណា សាណា ប្រឹត៍ អន់ អ៊ូរ ឡាម៉ត់ តិស តង់ ទី ៤ ក្រុំ សាំខាន់ ៗ :

☞ សាណា ជៀត ប៉ាំងឡែ: ឡងឡាំង កាន់តី ប៉ាំងឡែ ពៅ លូ កាណាត៍ រ៉ាហ៊ីញ ឡាក់កា ឡែប កាក្រែល សាលោ កាញ់ចិរ កាតញ់ អន់ទ្រុង... ។

☞ សាណា ប្រឹត៍ អន់ ទី ជៀត តុ: ទី សាណា ជៀត ប៉ង សាណា តាប៉ុង រ៉ាឡា ដូ ង់ ធុឱន ប៉ូ ពៀ ពូម ព្លៀង ពូម ចិន។

☞ សាណា ជៀត រែ តាប៉ុង អង់គប ពៅ ប្លែត កោប ចំហិត កោប សាលៀស កត៍ រែង អង់គប កាតាប់ អ៊ូរ អង់គប កាតាប់ ទៀ លូ ប៉ោ ៖។

🦅-សាណា ប៉ងកាន់: ទី ចត កាន់ធិន តាក្លិន ទ្រៃ ហ្លា តើម ពូម មី ប៉ាកាត ហ្លា សាដោ លូ ហ្លា អ៊ូត ពូ កាសែត អន់ទៀត ៗ អៀង នៃវ ណារ៉ូ ។

៧.២ ត្រគ់ ឡាវ៉ាង សាំងកែ

🦅-សាណា អ៊ែ រសល់ កាណុង រ៉ាពូង ត្រគ់ កោះ ឡាច់ អូ ត្រគ់ គម អន់ អ៊ែ ប៉ាអុំ កាណុង រ៉ាពូង អុះ

🦅-អូ អន់ តាច់ អ៊ូរ តាឡាត លើ អ៊ូរ ឡឹង ស្រុក អន់ទៀត ឡាក់ ត្រគ់ ប៉ាញ រ៉ាប ល់ អ្នក សីត ពុះ សា អុះ ខង អ៊ែ ប្រគ់ អន់ តីត ទេយ ផាញ៉ាត ប៉ាត់ អ៊ូរ ពិន ។

🦅-ផា ប៉ប អ៊ូរ អោរ លើ ត្រគ់ ប៉ាញ រ៉ាបល់ ពិន ត្រគ់ ប៉ាក្លុះ ចែត អ៊ែ ពឹង អន់ ទ្រុង អន់ទៀត ចាំងហាយ ឡឹង ពូ ភ្លឺ ដៃ អន់ តីត ទេយ ផាញ៉ាត ប៉ាត់ អ៊ូរ អន់ទៀត ណារ៉ូ ឡាក់ ទី សុកាផាប ដាត់ ។

🦅-ដៃ សា អ៊ូរ អីត ត្រគ់ ប៉ាញ លើ អ៊ូរ តោ ត្រគ់ ប៉ាញ ។ ដៃ អ្នក អ៊ូរ ណោះ ឡាំ ប្រូ កា ពូ លើ ហ៊ីរ អ្នាត ឡីតឡាត់ ត្រគ់ តបំ ឡុំ សាគីមៗ លើ សុះ អ្នាត កា ដាត់ ។

៨.អន់ហ្គាំ ប្រគ់ ពិន ទៅ សំរាប់ អន់ អ៊ូរ អែត

🦅-ឡាបៀប តែម

អ្នក ហ្លា សាដោ ម៉ោញ ចាប់ ហ្លា កាទីម ចំនួន ១០ ហ្លា ត្រៃ ឡាយ អន់ឌូ កេះណោះ សាប៉ាត់ អ្នក ទៀក អ៊ែ ឡាយ លូ ទៀក ដោច ម៉ោញ ចក កាភ្លៃកេះ ណោះ រ៉ីរ អន់ ចប់ ។

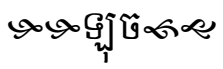
🦅-ឡាបៀប យរ: អន់ទ្រួល ចឹង អន់ អ៊ូរ អែត ត្រគ់ រ៉ាវ ពៀម លូ រ៉ាវ ទៀក ម៉ុះ អ៊ែ អន់ ដាត់ ៗ ។ កាណុង កាន រ៉ាវ ពៀម អា ត្រគ់ អ្នក ស្រាង បូម ទៀក ដោច កេះណោះ ញិច តាម៉ុត ទ្រុង ពីរ អ៊ូរ រ៉ាវ សាណា លើ ទៀក ម៉ុះ

រពៀម ៣-៤ ទង អន់ ច្រមុះ កេះណោះ បូម ទៀក អន់ហ្នាំ អន់ អ៊ូរ អែត ម៉ោញ ដាវ ប៉ែង ទង (ម៉ោញ ទង ម៉ោញ ស្រាង ៥ សេសេ) ។

តាត់ អង់អែត ទី ប៉ែង ដាវ អ៊ូរ ចឹង ដាត់ អ្ន ចោះ សាណា ហង ។ ចានែក ទៀក អន់ហ្នាំ ឡាក់ អ្ន សល់ ឡឹង តាត់ អង់អែត ណោះ ពិន ឡាយ លូ សាណា អន់ អ៊ែ ចោះ ប៉ាន់ធម ណារ៉ូ ។ កាន ពូ អ៊ូរ ឡាក់កា ទី រ៉ះ ទ្រង កាំប៉ាំង អា ចឹង ប្រ័ត អន់ អ៊ូរ ដាត់ ប្រាំល់ លូ ប្រ័ត អន់ ពិន អូ ប៉ាណាប ឡាច់ លៀន តាច់ អន់ហ្នាំ តាឡាត ពូ អ៊ែ អុះ ។

 កាន អំប័ញ្ច

- ១. កាន ហៀន អា ពូ កាប រ៉ះ ឡឹង សារ ញ៉ា ?
- ២. ជា ពិន អ្ន ឡឹង ឡាបៀប រង អ៊ូរ អ៊ែ ទី ខា នីចម អន់ដា សាំរ៉ាប់ ពិន ?
- ៣. ឡាបៀប ពូ លើ ឡាបៀប បឹងកាន់ ជាញ៉ាត អ៊ូរ ឡាក់ អន់ដីស អ្ន ទី ញ៉ា អន់ដា ?
- ៤. ជា អ៊ូរ អ៊ែ កើត ប៉ាញ អ៊ែ ចឹង ប្រ័ត នីចម អន់ដា ?
- ៥. ទី ង៉ារ ដាត់ ១ ញ៉ា អន់ដា សាំរ៉ាប់ អន់ អង់កាន់ ណាំង លៀន កេះណោះ អូ ចាក ឡាច់ ចាំហាយ ឡឹង ស្រុក តេះ តាំងឡា ?

កាន ហៀង ទី

១៥

☠ 15. ឃ្មើង ហៀង ☠

ឃ្មើង ហៀង ឃី ជៀត ប៉ាញីល ម៉ោញ នៃវ ឡាក់ ពូ អ៊ែត ឡាច់ ឡឹង ហ្គា អ៊ែត លើ ជៀត គីមី អ៊ែ អ៊ូ ប្រីត អន់ កាណាត សាំខាន់ ៗ កាណុង ឡាកោ ប៉ាណូស លើ សែម អ្សាំ ទី កាន អ៊ូ ដាត់ កាខាក់ អ៊ែ ប្រីត អន់ អ៊ូ ដាត់ រ៉ាត់ តាប៊ូង តាងក ។

នៃវ អន់ប្តាំ ញៀន

អន់ប្តាំ ញៀន ពូ ប៉ាយ ទី : កូកាអ៊ីនបះ អំហ្វេតាមីន អ៊ីចស្តាស៊ី ហេរូអ៊ីន ការ ពូ ប៉ាយ លូ ជៀត គីមី ។

☠ កាន ឡាវ ឡាវ ឡាវ យរ អន់ប្តាំ ញៀន:

១. សុកផាប ឡាវកោ ប៉ុងឡៃ : ជា អន់ប្តាំ ញៀន ជ្រឹប ម៉ុត កាណុង ឡាវកោ ពិន ណោះ កាណាត កាណុង ឡាវកោ ពិន ចឹង ទី កាន អូ ដាត់ អន់ទ្រួល ឡាវ ពូ យី ប្លៃ ណូស ទ្រង ដោម អញ្ចសោហ ខូច ពួន ជៀត ប៉ាញីល លូ រ៉ាឡូច ក្លើម នៃវ A,B,C ជា យរ អន់ប្តាំ ញៀន នៃវ អន់ប្តាំ ច្រាត បក់ យរ ចឹង កើត ផាញាត អេត លើ កើត អេះ ។ ម៉ោញ ណារ៉ូ ប្រតី អន់ ឡាវកោ រ៉ាងកែត រ៉ាងអា រ៉ាងអីង ប្រតី អន់ សាង ពិន ហើង ជីរ ។ ជា អង់កាន់ ឡាវកោ គៀម ណោះ ជៀត ប៉ាញីល ប្រតី អន់ គន កាណុង រ៉ាច អូ ដាត់ ឡាវកោ លូ អូ ដាត់ តាងក ។

២.សុកផាប ពុត ពៀក: រ៉ាងាល ម៉ាត់ អូ បិច តែប កើត ប៉ាណូស អូ ហ្លួង កាន បីប លើ

កាប អូ ត្រង់ ច្រើស ហះ ណោះ ច្រើស ហះ អា ចាជ្រែប ឃឹត រឺរឺថ័ អូ ស្មើ ពូ កេះណោះ ប្រីត បាប ពូ អន់ទៀត ។ ប្រីត អន់ កាន ហ្យាង ម៉ះ ពិន ហ៊ែង ជីរ ១ លើ ពីល ស្មៃ រាំងអិត រឺយ៉ោ ជា យរ អន់ហ្គាំ អា ទុញ ប្រីត អន់ តាកេះ អូ អន់ហ្គាល់ កាន យច ត្រង់ លើ កើត ប្រីត ព្រី ប្រីត ម៉ោក អន់ទ្រុយ ងេត ញុន កា ខូច យឿង សាំខាន់ អន់ទៀតៗ កាណុង តាងក ពិន ។

៣.ឡាំបាក កាណុង ខាប់ខ្លះ ថាំឡាយ រឺស អំប៉ាស ប្រីត អន់ ពូ អន់ទៀត អូ សាអិន អ៊ែ លូ ខូចខាច កាណុង ខាប់ខ្លះ ប្រីត អន់ ទី លៀន អៀង កាណុង កាន ពូ ឡាកោ ។

៤.ឡាំបាក កាណុង ស្រុក តេះ លូ ប៉ាថេត ប៉ាងកើត សារ អូ ដាក់ អន់តុង អន់ទ្រុក ប៉ុន ប៉ាន់ តោ លូ ខូចខាច រទ្រង សាឡុះ អន់តានី ចាក ។

  មូឡាហេត ពូ យរ អន់ហ្គាំ ញៀន:

១.ឡាច់ ឡឹង គូប រំពង: គូប រំពង លើ បក់ ចំ ម៉ោញ ជៀក ឡាំ រឺលំ ហ្គេម ឡាំ រឺលំ បៀ ឡាំ អែត តាពៃ ឡាំ យិល កាតាប ពីង ហាង ឌីស្ត កេះណោះ ជៀក យរ អន់ហ្គាំ ញៀន ប៉ាលុ ជា អែ ទី ពុត រឺត លើ ភ្លើ អន់ ទី ខុយ តាកេះ ឡាក់កា ពូ ដេល លើ ម៉ោញ ណារ៉ូ ពូ ប៉ាឡោម លូ លៀន អៀង ៗ សំរាប់ តាច់ កាណាត អន់ទៀតៗ ឡាក់ អន់ដីស បិច កេះណោះ ពូ អន់ អន់ដីស យរ អន់ហ្គាំ ញៀន ។ ត្រង់ អន់ដា គូប រំពង លើ បក់ ចំ ម៉ោញ ជៀក ឡាំ សា សា ណា ប៉ាត់ ហាង កេះណោះ អន់ខៀ ចែត អន់ហ្គាំ ញៀន កាណុង សាណា លើ កាណុង កាណាត ពិន អែត កេះណោះ អន់ ពិន សា លើ អែត ។

២.ឡាច់ ឡឹង ថោតែ លើ ម៉ែត ខ្យាល: ពូ ឡាំ ប្រីត ង៉ារ ប៉ាត់ គួយ ប៉ាថេត លូ ប៉ាថេត ឃី ឡា ម៉ត់ ចុចម៉ោម ខាក់ ខង សួន អៀង អន់ខៀ អ៊ែ ចាំងហាយ ឡឹង ហិ ក្រាន មូត ណោះ ទី ឡាក់កា មូត ប្រីត គូលី ប្រីត ហិ មូត ណាំង កា ប៉ាណូស តាកុង ឡុត តាត់ស៊ី មូត គូលី គយ តុង ថោតែ អន់ខៀ ប្រើ អន់ខៀ យរ អន់ហ្គាំ ញៀន ភ្លើ បិច កា សាងុំ ប្រីត ង៉ារ បិច កា អូ អន់ កាកី តែប លូ បិច កា ពីល កាន កអ៊ុកកអ៊ុល កាណុង ពុត ពៀក លូ ពីល កាន ឡាយុត ក្លេន់ក្លេន ។

៣.ឡាំបាក សារ លៀន កាក់ : សាស្វា គន កាន់តី អូទី លៀន តាច់ ពរ សាអ៊ឹង ទីល

និរណោ៎ អន់ខ្មែ អញ្ចុស្រីប ចារី ការ ភ្លឺ បិច កា ពីល កាន ឡាយុត លូ បិច កា ពីល កាន អិត ពួន កា ពូ ពីត សាប្តាត៍ គូប សោប តាម ពុត បិច រទ្រង រសាឡៈ ។

  វិធី បងកាន់ ឡាកោ ថៃ អន់ យរ អន់ហ្នាំ ញៀន: ទី វិធី ម៉ោញ ចំលួន ភ្លឺ

បងកាន់ ឡាកោ ពិន ថៃ អន់ យរ អន់ហ្នាំ ញៀន ឡាក់កា ៖

១.បំរ ថៃ សាត់ យរ អន់ហ្នាំ ញៀន យ៉ះ ម៉ោញ ទង កាតាម ខង អន់ហ្នាំ ញៀន អែ ចឹង ប្រើត អន់ អន់ដីស បិច យរ អែ លើយ ។

២.ថៃ ប្រើត គូប រំពង លូ ប៉ាណូស ចំ ឡាក់ យរ អន់ហ្នាំ ញៀន

៣. អ្ន ណាំង ទ្រង កាប ប៉ាញ៉ា ផានែវ ទី គូប រំពង ប្រើ ពិន យរ អន់ហ្នាំ ញៀន

  វិធី ភ្លឺ ប្រើត អន់ ពិត អ្នាត យរ អន់ហ្នាំ ញៀន

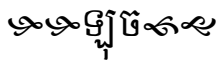
១. កាន បិច អ្នាត ណោះ ឡាច់ ឡឹង ពិន តាំងឡា តាទិច ត្រត់ ប៉ាខត់ ពុត ឡឹង កាន ប៉ាណា ប ផះ ពិន អូទី អន់ហ្នាំ ញៀន កាណុង ឡាកោ អែ ចាំហាយ ឡឹង មូត យរ អន់ហ្នាំ ញៀន ។

២.ឡាំ កាកាប អំបញ្ច លូ ប៉ាណូស ឡាក់ តង់ ពិន ភ្លឺ អំបញ្ច ពីកសា ឡឹង ឡាបៀប ប្រើត អន់ អ្នាត យរ អន់ហ្នាំ ញៀន ប៉ាត់ ហិ ម៉ូអ្សា លើ ចារ ពូ ប៉ាក្នះ ប្រើត តាត់ អន់ ដាត់ ។

 កាន អំបញ្ច

-

 - ១.នែវ អន់ហ្នាំ ញៀន ទី ញ៉ា អន់ដា ?
 - ២.ប៉ាណូស យរ អន់ហ្នាំ ញៀន ទី កាន ឡាំបាក នីចម អន់ដា ?
 - ៣.ផា កាណុង ខាប់ខ្ន អន់ដីស ទី ប៉ាណូស យរ អន់ហ្នាំ ញៀន អន់ដីស ចឹង ប្រើត នីចម ?

Prepared for first online distribution in July 2014 by

អង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា

International Cooperation Cambodia

P.O. Box 612

Phnom Penh, Cambodia

Tel: 092-469-934

<http://www.icc.org.kh>

ams.rtk.abcde@icc.org.kh

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material
for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.